

480210

the voice of canadian slovenians

GLASILO

kanadskih slovencev

Dr. Prešern

Izdaja Vseslovenski kulturni odbor. Letnik 4, številka 2, februar 2000, Cena \$4.50

ŽIVLJENJE, ZDRAVO ŽIVLJENJE

Soustvarjamo ga tudi mi.
S svojim znanjem, izkušnjami, izdelki.
Naša poglobljena skrb je namreč zdravje

ZDRAVILA ZA HUMANO UPORABO

DIETETIČNI IN ZELIŠČNI IZDELKI

VETERINARSKI IZDELKI

BIOSINTETIČNI IZDELKI

KOZMETIČNI IZDELKI

ZDRAVNIŠKE STORITVE

KRKA, d.d. Smarješka c. 6, 8501 Novo mesto, Slovenija, tel: 068 312 111, faks 068 323 152

Izdaja

Publisher

Vseslovenski kulturni odbor • All-Slovenian Cultural Committee

Ureja uredniški odbor

Ivan Dolenc, Majda Gunžer, Cvetka Kocjančič, Franc Slobodnik

Sodelavci

Metka Zupančič, Irma Ožbalt, Frank Novak, Anton Kačnik, Ifigenija Simonović, Franc Šehovič, Pavle Larič, Ted Kramolc, Frank G. Sterle, Silva Plut, Chris Koren, Mirko Čepič, Drago Jančar

Svet revije

Editorial Advisors

Florijan Markun (za VKO), Frank Habjan in Stane Kranjc (za KSK), France Brencce (za Gospodarsko zbornico), Anton Kacinik (za radio Glas kanadskih Slovencev), Ivan Plazar, Valentin Batič, Anton Ovtar in Franc Slobodnik (za slovenske župnije), Frank Novak, Jože Slobodnik

Postavitev www strani

www pages

Ivan Kobe, Frank Pinter, Frank Majzelj

Oglasi

Advertising

Ivan Plut

Naročila, spremembe naslovov, prispevke, oglase in pripombe pošljite na naslov
Subscriptions, change of address, advertising and comments forward to

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

P. O. Box 3949, Depot 4

HAMILTON, ON L8H 7P2 Canada

Fax: (905) 561-5109

E-mail naslov: dolenc@interlynx.net

majduska@worldchat.com

Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva.

Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je mogoče s pisnim dovoljenjem. Prispevki so zaželeni.

Articles do not necessarily reflect the opinion of the Editors. All rights reserved. Reproduction in whole or in part allowed only by written permission.

Submissions are welcome.

Tiskano v Kanadi v nakladi 3000 izvodov

3000 copies Printed in Canada

IZ VSEBINE:

- Prešernov večer v Torontu
- Letošnji Prešernovi nagrajenci
- France Prešeren - Essay • Prešernov dar Sloveniji in slov. narodu • Spomini na Prešerna • Sklad za Viktorijo • Backward Glance • Northern Lights • Mir in dobro tebi, Burundi • Shranjevanje arhivskega gradiva • Art Colony for Slovenian artists ...

Na naslovnici • Cover

Goldensteinov portret Franceta Prešerna

France Prešeren:

PEVCU

Kdo zna

noč temno razjasnit, ki tare duhá!

Kdo vé

kragulja odgnati, ki kľjuje srcé od zore do mraķa, od mraķa do dne!

Kdo uči

izbrisat 'z spomina nekdanje dni,

brezup prihodnjih oduzet spred oči,

praznoti ubežati, ki zdanje mori!

Kakó

bit' hočeš poet in ti pretežkó je v prsih nosit al peķel, al nebo!

Stanú

se svojega spomni, trpi brez miru!

PREŠERNOV DAR SLOVENIJI in SLOVENSKEMU NARODU

Leander Škof

Prešeren je dokazal že v polovici devetnajstega stoletja, da se slovenski jezik v poeziji lahko meri z jeziki sodobne Evrope, kljub temu, da je bila nemščina pod habsburško monarhijo edini uradni jezik. Slovenski jezik je bil podrejen, cenzuriran in zatiran v javni uporabi. Navzlic tem zaprekam je Prešeren uspel, da mu je slovenska beseda postala jasno in pokorno izrazilo najglobljih čustev in misli. Njegove vsebinsko, ritmično in oblikovno dovršene pesmi se lahko primerjajo z drugimi, tedaj literarno že bogato napredovanimi jeziki. V tej dobi se

TO THE POET

Who'll say

How to brighten dark night, which the soul can dismay!

Who'll free

Himself from the heart-piercing hawk's agony

From morning to dusk and through nightly ennui!

Who'll try

To wipe from his mem'ry the days now gone by,

Remove all tomorrow's despair from his eye,

And from today's smoth'ring emptiness fly!

You'll know

The life of a poet, it brings too much woe

Either heav'n or hell through thy bosom must flow!

Anew

Recall your vocation, endure it with rue!

English version by Tom Priestly (Canada) and Henry R. Cooper, Jr. (U.S.A.)

je tudi začelo gibanje, da se naj slovenščina zlije v srbo-hrvaščino v ilirski jezik - v neke vrste južno-slovenski hrvaški 'eksperanto'. Bil je tudi v sredini 'abecedne vojne', ki naj bi izbrala najboljšo pisavo za slovenski jezik. Izmed bohoričice, metelčice, dajnsčine in gajice so izbrali gajico, ki je naša sedanja pisava. Glede slovenskega jezika je bil Prešeren trdno prepričan, da mora ostati nespremenjen. Zavedal se je, da se bo samo s slovenščino lahko narod kulturno razvijal, zato se je tudi trudil, da je svoje gorenjsko narečje povzdignil v kulturno priznan slovenski jezik.

(dalje na strani 13)

11 480210

900109195

uvodna beseda

Prešerno leto obeta tudi našemu mesečniku nekaj posebnih pridobitev, ki nam bodo lahko vsem v veselje.

V tej številki objavljamo prvo poročilo o Prešernovem večeru v našem ontarijskem okolišu, tem zapiskom iz Toronta pa bodo, kot verjame mo, sledili še številni drugi iz slovenskih središč po vsej Kanadi. V nekaterih krajih (in provincah) so naši rojaki proslavili začetek slovenskega kulturnega leta že v začetku meseca februarja (npr. v Hamiltonu in St. Catherine's), druge pa so podobne slavnostne prireditve tudi že potekle ali pa so še v pripravi. Žal o teh slovesnostih zaenkrat še nimamo poročil, a jih seveda želimo pričakujemo za objavo v marčni ali aprilski izdaji. Slovenski društveniki bodo ustregli vsem bralcem našega skupnega mesečnika, če bodo vzpodbudili svoje dopisnike, da opišejo čim več podrobnosti s teh svojih proslav, saj bodo s tem naklonili zaslužen javno priznanje vsem nastopajočim in organizatorjem, obenem pa obogatili arhive slovenskokanadske kulturne zgodovine. Morda se nam letos tudi prvič ponuja resnejša priložnost, da pod okriljem priljubljenega Prešernovega imena zberemo na straneh Glasila kanadskih Slovencev domače glasove iz vseh kanadskih provinc in krajev, kjer živijo naši priseljenci! Ali ne bi bilo to nekaj zares lepega in letu slovenske kulture najbolj primerne?

Druga velika stvar, ki nam jo je prinesla Prešernova obletnica, je poživitev skrbi za ohranitev slovenske kulturne dediščine med našimi v Kanadi rojenimi potomci, ki se kulturno izživljajo v angleškem jezikovnem svetu. Za te hčere in sinove slovenskih izseljencev so potrebni posebni programi, ki se tačas razvijajo povsod od Slovenije (SIAM) do Avstralije (npr. na naslovu slovenian.com) - in prav tako med nami v Kanadi (spletne strani VSKO in dr.). V našem časopisu nadaljujemo z rednimi objavami za naš "mlajši" slovenski rod v angleščini in upamo, da bomo s tem pridobili še več novih bralcev in sodelavcev. Velikodušno sodelovanje obeh prevajalcev angleškega Prešerna, prof. dr. Toma Priestlyja in prof. dr. Henryja R. Cooperja - skupaj z založnico iz Mestne občine Kranj in Mohorjeve družbe iz Celovca - nam je podarilo tudi pravico za objave izbranih Prešernovih pesmi v prevodu, za kar se vsem imenovanim na tem mestu najlepše zahvaljujemo.

Iz vsebine tokratne prešerne številke našega časopisa Vas želim opozoriti samo na dve izredni objavi, ki se lepo skladata z zapisanimi željami iz proslavljenega "Zdravljice". Prva nas nagovarja v duhu sestrsko / bratske narodne solidarnosti in vabi, da priskočimo na pomoč mali Viktoriji Gerzincič ter darujemo v sklad za njeno zdravniško terapijo, ki je njeni starši finančno ne zmorejo več sami. Druga objava pa se nanaša na uspešno izvedeno akcijo "Kontejner 2000", ki je v Ontariu zbrala štirim slovenskim misijonarjem v opustošenem Burundiju delovno orodje in še kaj, kar bo v pomoč preživetju in šolanju obubožanih domačinov iz te druge najrevnejše države na svetu.

Lep pozdrav in na svidenje na obeh razstavah našega kanadskega umetnika Teda Kramolca!

Ivan Dolenc

Znani Slovenci o Prešernu

in po njem poimenovanih nagradah

Tone Pavček, pesnik: "Če je Prešeren prvi pesnik naše mile domovine in slovenstva, mora nagrada, ki nosi njegovo ime, pomeniti največ in mora biti velika. Če nam je Prešernova poezija sveta, mora biti ta nagrada posvečena. Vse, kar je okoli, kar je posvetno in nežmahno, bi moralo odpasti."

Dr. Franc Rode, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit: "Umetniške, kulturne nagrade, ki vsako leto povzdigujejo v slovenski javnosti naše najboljše ustvarjalce na področju različnih umetnosti, imajo v Sloveniji mnogo večji pomen kot drugod. Res je, da imajo na primer v Franciji različne pomembne nagrade, vendar te nimajo državnega pomena, kot je to pri nas. Ta značilnost, misel, da smo v Sloveniji Slovenci predvsem prek kulture ostali narod, da je naša kultura bila državotvorna in da smo zaradi ohranjanja in razvijanja svoje kulture dobili tudi svojo državo, pomeni ta praznik. Se pravi, bistvena je vloga kulture za slovenski narod in za slovensko državo. Prešernove nagrade, ki imajo kulturni in državniški pomen, takšno misel zelo lepo povedo slovenski javnosti in drugim."

Dr. Ivan Štuhec, teolog: "Umetnost je vedno subjektivna, umetnik, ki ustvarja in sporoča svoje stvaritve drugim, pa s tem povzroča zelo različne odzive. Zato ni čudno, da se mora polemika praviloma vneti tudi ob Prešernovih nagradah. Morda je tako tudi zato, ker ne gre brez določenega političnega vpliva: stvari se presoja skozi perspektivo komisij in odbora Prešernovega sklada, zato pa nujno dobivajo dnevopolitične konotacije. Škoda, da je tako, ker naj bi prav kultura presešla vsakdanjo politično besedo. Po drugi strani pa je tudi to razumljivo, ker je kultura del družbenega življenja in zato ob Prešernovih proslavah ne moremo izstopiti iz našega vsakdana in se delati, kakor da tistega, kar vsak dan je, zdaj ni. Ko sem izvedel, da Prešernovo nagrado dobi Rupnik, sem pričakoval polemiko, saj je naredil eksperiment, ki absolutno ne gre v kontekst priznanega umetniškega trenda v sodobnem svetu. To je prelom, čas bo pokazal, kolikšen pomen bo imel za prihodnost..." — (Izbral I.D.)

VSKO

VSESLOVENSKI KULTURNI ODBOR
forum za povezovanje, informiranje in
meddruštveno koordinacijo

Predsednik: Ivan Plut
tel: (519)884-9413, faks: (519)884-4464
e-mail: jplut@golden.net

Radio GLAS KANADSKIH SLOVENCEV
ob nedeljah dopoldne
na CHIN FM 100.7
v poletnem času od 9. do 10. ure,
preostali del leta od 11. do 12. ure

Preko satelita Anik E-2 KU-band se
oddaja sliši po vsej Severni Ameriki,
preko kabla pa tudi v Bellevilleu,
Kingstonu, Londonu, North Bayu,
Ottawi, Sudburyu, Thunder Bayu,
Timminsu, Windsorju.

**Revija GLASILO KANADSKIH
SLOVENCEV**

Dvomesečnik za kulturno, informativno
in medsebojno povezovanje Slovencev.

Izdaja Vseslovenski kulturni odbor
Letna naročnina za Kanado \$25.00

Naslov:
GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV
P.O.Box 3949 Depot 4
Hamilton, ON
Fax (905)561-5109

Naročila za radio:
Vseslovenski kulturni odbor

770 Browns Line, Toronto
ON, M8W 3W2
Faks za radijsko oddajo: (416) 503-0983

Po telefonu:
Milena Soršak - Mississauga
(905) 625-4272 služba
(905) 276-7258 dom

Milica Muhič - Mississauga
(905) 274-6782

Dr. Tone Kačinič - Toronto
(416) 922-1161 služba
(905) 233-5616 dom

Frank Novak - Hamilton
(905) 561-1944

PREŠERNOV VEČER V TORONTU

Sredi Ljubljane ob Tromostovju, stoji spomenik Franceta Prešerna, ki je v svojih pesmih ustvarjal in oblikoval naš slovenski jezik ter ga uvrstil v najvišje evropske kulturne višine.

Dvesto let je poteklo od njegovega rojstva. Dežela Ilirija in Kranjska v Prešernovem času je danes samostojna država Slovenija, ki še vedno spoštuje svoje velike može.

Leto 2000 je Prešernovo leto kulture. V tem znamenju, je potekal v petek 18. februarja kulturni večer v dvorani Brezmadežne v New Torontu, pod pokroviteljstvom veleposlaništva Slovenije in v sodelovanju širše slovenske skupnosti.

Lepa udeležba je pokazala, da imamo še čas in smisel za kulturne vrednote. V prvem delu je program obsegal slovensko folkloro v plesu in pesmi skupin Nagelj (Ciril Soršak), Mladi glas (Nevenka Slavinec), Plamen (Marija Ahačič) in Majolka (Franc Slobodnik). Napovedovalec Florjan Markun je v začetku pozdravil častne goste, veleposlanika dr. Boža Cerarja in častnega konzula Jožeta Slobodnika z gospema. Gospod Tine Batič se v pozdravu in molitvi zahvali našim staršem, vzgojiteljem in davnim prednikom, ki so nam po velikih možeh našega naroda in lastnem življenju ohranili jezik in kulturo. Nadalje je Blaž Potočnik podal zgoščen opis Prešernovega življenja in dela.

Posnetek s Prešernovega večera (moški pevski zbor 'Majolka' iz Hamiltona)

V drugem delu programa se prepletajo deklamacija, glasbene in pevske točke klasične vsebine. Prešernovo pesem Povodni mož je recitiral dr. Tone Kačnik. Ob spremljavi klavirja Danielle Kolenko, se z baletom predstavi Laura Ovcjak. Slovenski svet zopet zaživi v petju zborov Plamen in Majolka. Marjeta Adamič, Danielle Kolenko in Silvo Lebar izvajajo v solo točkah Chopinove skladbe.

Posebnost večera je nastop skupine klasičnih kitar iz šole prof. Darka Lebarja z lastnimi kompozicijami narodnih motivov in klasičnih španskih skladb, kjer nas očarajo Spomini iz Alhambre.

V nadaljevanju programa, je pianist-ka Marjeta Adamič spremljala še dva glasbenika. Majda Gunžer je z violino solo (Meditacija iz Massenetove opere 'Thais') posredovala poslušalcem izredno glasbeno doživetje. Andrej Pahulje, mojster trobente, pa je ob izvajanju skladbe Bugler's Holiday zdramil vso dvorano.

Ob koncu programa se je dr. Cerar zahvalil prirediteljem in nastopajočim, pa tudi številnim poslušalcem, ki sredi multikulturnega kanadskega sveta še vedno ohranjajo, ustvarjajo in spoštujejo živo slovensko kulturo besede, pesmi in glasbe. Ema Pogačar je zaključila torontski Prešernov večer kulture s povabilom h kavi in prijateskemu razgovoru v dvorani.

Anica Resnik

80-LETNICA PRIKLJUČITVE PREKMURJA SLOVENIJI

V nedeljo, 21. novembra 1999, so prekmurski rojaki iz Toronta in okolice v cerkveni dvorani Marije Pomagaj slovesno počastili 80-letnico priključitve "dežele onstran Mure" matični Sloveniji. Na srečanje rojakov so povabili vse Slovence "dobre volje", da bi s kulturnim programom praznovali ta zgodovinski dogodek.

Prireditev je bila pod pokroviteljstvom društva "Večerni zvon", ki je tudi nosil levji delež stroškov. Številnim rojakom so se v dvorani pridružili tudi naši duhovniki ter slovenski veleposlanik dr. Božo Cerar in častni konzul g. Jože Slobodnik. Torontski nadškof kardinal Ambrožič se zaradi odsotnosti iz države praznovanja ni mogel udeležiti, poslal pa je pisne čestitke prirediteljem.

Kulturni program je vodil kot napovedovalec g. Jože Hozjan. Pevska skupina pod vodstvom g. Lujza Žižka je povezovala recitacije znamenitih prekmurskih pisateljev in pesnikov. S pomočjo skioptičnih slik ter ob zvokih veselih viž "Okrogline slovenske", ki so jih izvajali muzikantje pod vodstvom g. Lebarja, so naši spomini zapluli čez pokrajino na levem bregu Mure, med ljudi, ki še danes živijo v tej "Slovenski krajini".

Praznovanje je bilo verjetno edino izven meja Slovenije. Celotno g. veleposlanik je omenil: "Mislili smo že, da bo ta obletnica ostala nezaznamovana in brez besed." Toda naš priljubljeni prekmurski narodnjak g. Lujz Žižek je po več mesečnem delu in iskanju s svojimi Prekmurci pripravil in izvedel to enkratno slavlje. Njemu, ki je bil duša tega praznovanja, prekmurskemu društvu Večerni zvon ter vsem nastopajočim - bralcem, recitatorjem, pevcem in muzikantom - gre zahvala za izredno lepo pripravljeno in dobro izvedeno kulturno prireditev.

Za zaključek so nas prekmurske gospe presenetile in nas povabile na prijetno pogostitev z obilnimi prekmurskimi dobrotami. Tudi njim posebna zahvala! Rojakom iz "Slovenske krajine" iskreno čestitamo!

Frank Pajk

PREDAVANJE O UREDITVI NASLEDSTVA JUGOSLAVIJE

V okviru predavanj, ki jih občasno organizira KSS v Torontu, je v nedeljo, 6. februarja dr. Božo Cerar govoril o slovenskem prizadevanju, da bi pri Združenih narodih v Washingtonu uredili vprašanje nasledstva oziroma razpada Jugoslavije.

Jože Škulj, drugi govornik na predavanju, pa je spregovoril o venetski teoriji o izvoru Slovencev.

Kot je povedal dr. Cerar, je vprašanje nasledstva Jugoslavije pri Združenih narodih prva sprožila Zvezna republika Jugoslavija, ker je pričakovala, da ji bo potrjeno nasledstvo, vendar do tega ni prišlo, ker so Združeni narodi sprejeli sklep, da imajo vse države, ki so nastale iz Bivše Jugoslavije, vključno z ZR Jugoslavijo (ko so jo predstavljale le še Srbija in Črna Gora) enak status. ZR Jugoslavija ni hotela zaprositi za članstvo v ZN, ker bi to pomenilo priznanje, da je Jugoslavija razpadla, in čeprav njihovi diplomati niso imeli pravico prisostvovati direktno na zasedanjih, so imeli pravico do drugih privilegijev. Slovenija je večkrat zaprosila ZN, naj bi se ta zadeva rešila, vendar zaradi krize na Balkanu ZN niso smatrali, da je primeren čas za reševanje te zadeve in tako je bilo reševanje tega problema za nedoločen čas odloženo.

Tema predavanja je pritegnila kar precejšnje število Slovencev, ki se radovedno sprašujejo, kdaj bo to vprašanje dokončno rešeno.

*Spletne strani
Vseslovenskega kulturnega
odbora so na naslovu
www.vsko.com*

O IZVORU SLOVENCEV

Jože Škulj, vnet zagovornik venetske teorije o izvoru Slovencev, je na predavanju o izvoru Slovencev na kratko orisal genološke raziskave, na osnovi katerih strokovnjaki poskušajo raziskati izvor posameznih ras. Določeni geni se pri nekaterih narodih bolj ohranjeni, kot pri drugih, in na osnovi teh genov je moč določiti, iz kakšnega skupnega jedra se je določen narod razvil.

Podobne zaključke, kot jih nudijo genetske raziskave, so se pokazale tudi pri lingvističnih raziskavah: narodi, ki imajo več skupnih genov, imajo tudi več skupnih jezikovnih izrazov, kar nakazuje, da so v pradavnini uporabljali skupen jezik.

Ing. Škulj se še posebej zanima za primerjavo sanskrta in slovenščine in trdi, da obstoja dvajset odstotkov podobnih izrazov, ali vsaj korenov besed, in da je uporaba dvojine ena redkih jezikovnih posebnosti, ki jo je moč najti v slovenščini in v sanskrtu.

Cvetka Kocjančič

WHY DO THEY HATE?

by Frank G. Sterle

Oh, Lord, why do so many one another hate,
neighbour against neighbour, nation against
nation,
don't they know the hour is nigh when its
too late
for them to convince You not to damn
Creation?

Readily, red resents yellow, white stabs at
black,
non-stop, yellow despises red, black beats on
white,
compassion, forgiveness they collectively lack,
they but continue to argue, threaten ... to
fight.

Their fighting causes innocents flesh to be
torn, them to mourn,
their ignorance and hate insist upon their
continued wars,

VABILO

Kanadski slovenski kongres vabi slovenske rojake v Kanadi na srečanje, ki bo združeno z rednim občnim zborom Kanadskega slovenskega kongresa in kateremu bo sledila bogata tradicionalna slovenska večerja. Po večerji bo kulturni program, ki ga bodo pripravili mladi slovenski kulturni ustvarjalci iz Ontaria.

OBČNI ZBOR BO V SOBOTO,

1. APRILA 2000

**OB 5. URI POPOLDNE V
DVORANI ŽUPNIJE
BREZMADEŽNE**

na 739 Browns Line, Toronto,
Ontario, M8W 3V7

Letos bo na kongresni prireditvi slavnostni govorec Guverner Banke Slovenije dr. France ARHAR, ki bo govoril na temo Vključevanje Slovenije v Evropsko Unijo in hkrati tudi v Evropsko Denarno Unijo.

Poleg tega pa bo gost iz Slovenije tudi na voljo tistim, ki bi želeli podrobni pojasnil o slovenskem gospodarstvu na splošno.

Dobrodošli vsi slovenski rojaki!

Odbor Kanadskega slovenskega kongresa

bloody wars leaving countless to ask, Why
were we even born!?
because their evil will not stop till they've
settled all their scores.

Religious persons, *please* practice the
teachings of your religion
which teach to love and forgive your enemies
as ye do yourself
so that you and those you hate may break
from your brutal tradition
and place your vile hatred and bigotry on the
very back shelf.

People, people, which on spaceship Earth
were indeed all confined,
will our hate continue to grow until our frail
race does fall
and our self destructive nature annihilate all
mankind
because we allowed our differences to build
into a wall?

WHITE ROCK, B.C.

SKLAD ZA VIKTORIJO

V tem članku bi vas rada seznanila z Ernestom in Marto Gerzinčič roj. Svetina in njunimi štirimi otroki. Za njihove težave in potrebe sta zvedela g. Jože in ga. Darja Slobodnik, ki sta jim takoj priskočila na pomoč, jaz pa sem obljubila, da jih čimprej obiščem.

Po poti so me spremljali občutki negotovosti, osebno jih nisem poznala, kaj naj rečem, kaj vprašam...

Ko se je na pragu pojavila ga. Marta, sem takoj začutila, da so bili vsi ti pomisleki odveč. Stisk roke in prisrčen pozdrav je odstranil vse ovire. Vstopila sem v dnevni prostor, kjer je vsak kotic govornik o domačnosti, o življenju, vse polno "umetniških del" malih umetnikov... V roke sta mi segla še 9-letna Ivana in 8-letni Mark, 2-letna Julija in 4-letna Viktorija pa sta bili zaverovani v igro. Približala sem se jima z bonboni v rokah in že smo bili prijatelji. Pri Gerzinčičevih sta se tisti večer zadrževala tudi ata in mama Svetina. Marta je takoj povedala, da ne ve, kako bi zmogla brez njune pomoči, pa tudi Ernestovi starši večkrat priskočijo na pomoč. Med tem se je z delá vrnil Ernest. Otroci so ga veselo pozdravili, pa tudi on ni skrival svojih čustev do njih.

Sedli smo za mizo in med sproščenim pogovorom sem zvedela marsikaj. Nobenega tarnanja in pritoževanja ni bilo. Mirno, trpeče sprejetje in trdno upanje prepleteno z železno voljo, da bodo za Viktorijo naredili prav vse, kar je v človeških močeh možno, me je do dna srca prevzelo in ganilo.

Viktorija je bila rojena 3 mesece prezgodaj in njeno majhno, slabotno telesce se je silovito borilo za obstanek in končno zmagalo. Žal so se zgodaj pokazale posledice in pri 11 mesecih je bila diagnosticirana s cerebralno paralizo. Gospa Marta, ki ima končano univerzitetno izobrazbo, se je vsa predala otrokom, posebno Viktoriji.

Z ljubeznijo in vztrajnostjo jo dan za dnevno vzpodbujajo, navdušuje in uči najosnovnejših gibov in kretenj. Možganske celice, ki pri zdravem otroku v določenem obdobju razvoja naravno vzpodbudijo gotove mišične kretnje, kot na primer hoja, so v Viktorijinem primeru prizadete. Stokrat in stokrat je treba ponavljati iste gibe, da se jih more zapomniti in še potem je odvisno, če telo to zmore...

Pred dvema letoma sta Gerzinčičeva slučajno gledala dokumentarno oddajo na CBC o otrokih s cerebralno paralizo in tako zvano Hyperbaric oxygen therapy. Ta terapija, ki vzpodbuja zdrave celice k večji aktivnosti, so začeli uporabljati v Angliji že pred desetimi leti z zadovoljivimi uspehi. Gospa Marta je takoj začela iskati informacije in navezala stike s starši v podobnih situacijah.

Septembra leta 1998 je bila z Viktorijo prvič v Ability Campu v Pictonu, kjer sta se seznanili s kontaktno metodo. Otrok dela, kar pač zmore s pomočjo raznih pripomočkov in priprav in seveda ob prisotnosti in pomoči matere. Ko sta se po 5-tednih vrnila domov, je bil napredek jasno viden.

Lanskega maja sta kontaktno terapijo ponovili, prvič pa poskusili tudi hyperbaric treatment. Stanje se je spet vidno izboljšalo. Mala Viktorija se sedaj plazi in s pomočjo trdne materine opore naredi nekaj korakov, drži svinčnik in piše, dokaj razumljivo pa že izraža svoje misli. Naslednja terapija je predvidena v mesecu marcu. Ker so te terapije v Kanadi še na raziskovalni stopnji, OHIP ne krije stroškov, ti pa so že zdavnaj prerasli možnosti družine. Enkratni stroški obeh terapij presegajo vsoto 7.000 dolarjev, Viktorija pa jih potrebuje več.

Marta in Ernest sta prepričana v uspeh terapij in upata, da bosta z vztrajnostjo ter nesebično in požrtvovalno ljubeznijo mogla

Štiriletna Viktorija

omogočiti Viktoriji in ostalim otrokom čim bolj normalno življenje.

Poslovala sem se z obljubo, da se kmalu spet vidimo. Od solz lesketajoče oči so mi govorile o upanju in hvaležnosti.

Naj zapišem še veselo sporočilo, da smo do sedaj zbrali preko 8.000 dolarjev in da je Viktorija že prijavljena za naslednjo terapijo v mesecu juliju.

Svoje prispevke lahko pošljete na naslov: Slovenska hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka, 747 Brown's Line, Etobicoke, Ont. M6W 3V7. Čeke naslovite na Belokranjski sklad - Viktorija. Za prispevek v vsoti 20 dolarjev in več boste prejeli potrdilo za davčno olajšavo. (Belokranjski klub je poleg cerkve do sedaj edina dobrodelna organizacija v slovenski skupnosti, ki ima dovoljenje oziroma številko, pod katero more izdajati potrdila za davčne prijave, seveda so tu pravila, ki jih morajo strogo upoštevati.)

Za več informacij pokličite *Darjo Slobodnik 416-247-1082, Joe-a Cestnika 416-252-6527 ali Mileno Soršak 905-625-4272.*

Odzovimo se klicu otroka, ki je v potrebi. Naj nas ob tem vodijo Jezusove besede: "Karkoli ste storili enemu izmed mojih najmlajših, ste meni storili".

Milena Soršak

GLAS MATICE številka 1

Slovenska izseljenska matica je na svojih spletnih straneh (www.zdruzenje-sim.si) začela objavljati elektronske novice za Slovence po svetu. "Glas Matice" ima v svoji prvi številki naslednje dele: Uvodnik (str.1), Delo SIM (str.2,3), Dejavnosti mladih (str.4), Aktualni dogodki (str.5,6), Obvestila (str.7,8). Za naše bralce prenašamo iz tega najnovejšega elektronskega glasnika uvodnik, ki vabi k sodelovanju tudi društva in posameznike iz Kanade.

Pred vami je 1. številka elektronskih novic Slovenske izseljenske matice. 'Glas Matice' je namenjen vsem Slovencem in njihovim potomcem po svetu, ki želijo ohranяти stik s Slovenijo. Namenjen pa je tudi Slovencem doma, ki želijo izvedeti kaj več o sodelovanju Slovenije s Slovenci po svetu oz. želijo sami delovati na tem področju. V 'Glasu Matice' boste lahko izvedeli, kaj dela Matica in kakšni so naši programi,

informirali se boste o različnih aktivnostih med Slovenci po svetu in brali o zanimivostih in delovanju slovenskih društev po svetu.

'Glas Matice' smo tokrat poslali na vse elektronske naslove, ki smo jih dobili v različnih stikih z vami. Seveda želimo, da glasnik doseže čim več naših rojakov. Zato vas vabimo, da nam sporočite elektronske naslove vaših sorodnikov, prijateljev ali znancev, za katere menite, da bi bili veseli naših novic. Z veseljem jih bomo vključili v naš naslovník.

"PIŠITE NAM IN VAŠ GLAS
BOMO PONESLI NA VSE
KONCE SVETA"

'Glas Matice' je šele v povojih, zato se bo njegova podoba spreminjala in prilagajala predlogom naših bralcev in željam. Želimo, da 'Glas Matice' postane

živa oblika sodelovanja, informiranja in ohranjanja stikov med Slovenci po svetu in doma, zato vabimo slovenska društva in posameznike, da nam pošljete kratka informativna obvestila o dogajanjih v društvu ali pa delite z nami kakšno zgodbo iz vašega življenja.

Na razpolago vam bo tudi t. i. 'Odprta stran', kamor lahko pošljate svoja vprašanja, prošnje, ponudbe ali kontakte ter si med seboj tako pomagajte, spoznavate in mogoče celo srečate.

Torej, če želite kam potovati, pa bi radi dobili informacijo iz prve roke, če bi se radi dopisovali z vašimi vrstniki, če potrebujete kaj, pa ne veste na koga se lahko obrnete in še in še, pišite nam in vaš 'glas' bomo ponesli na vse konce sveta.

Marjana Blaznik

strokovna sodelavka SIM

E-naslov:

marjana.blaznik@zdruzenje-sim.si

BACKWARD GLANCE

An essay by PAVEL LARIČ

First, a quick warning to young readers of Glasilo: yes, this is an original essay. But don't get the idea that you can copy it and turn it in for your assignment in English class. Why? Because your teacher may not think much of it. You could even get an F. And I don't want to be blamed for that. So, please don't bother. Thank you.

With all the fireworks, clinking of champagne glasses, passionate kisses among lovers of all ages and other rites of passage, when the clock on December 31st, 1999 struck midnight, what exactly was the world celebrating? Sure, the end of the 20th Century. But, so what? It was strictly a moment, like turning a new leaf, on the calendar. Nothing more. Certainly not anything we should be particularly proud of. We just happened to be born in time to experience it, along with the new millennium, although nit-pickers will argue that ol Gregory, grandpappy of our calendar, should have begun with the year 0 rather than 1, to make this the first year of the new millennium. They tell us that it therefore begins with the year 2001. But let's not quibble.

Rather, let's look back- not two thousand, or even one thousand years, but just a hundred years, to see what there was for us to celebrate a few weeks ago when the clock struck 12.

Companies draw up a balance sheet at the end of every fiscal year, to compare assets against liabilities. It's a good way to find out, how well or how badly the company is doing. And, if its a publicly held company, it will issue an annual report in which skillful public

relations writers will proclaim, over the chairman's signature, the company's 'solid strides' in achieving its 'enviable gains', compared to last year. Or, it will attempt to placate its readers - the stockholders - after a poor year-end result, with encouraging language, such as, "the steps taken by your company during the year, have positioned us favorably for fiscal progress in our long-term future."

So, lets us draw up a balance sheet for the 20th Century and let it all hang out. No need for p.r. After all, whom are we kidding? (*Students of English reading this, note the correct usage of "whom", odd as it may sound*). Let's draw an imaginary vertical line and head the left portion Assets and the right, Liabilities, as we raise the curtain.

Some sceptics may argue that cavemen had a better life, but we certainly must agree that the automobile and airplane (not to mention space travel) were giant strides in helping people and things get from one place to another faster than ever before. In the field of medicine, we conquered smallpox, tuberculosis and polio, we discovered DNA with the promise of further conquests in battles against diseases such as cancer, AIDS, Alzheimers etc. Einstein told us what relativity was, but most of us still don't understand it. We do know, however, that $E=mc^2$, and that this little equation led to the development of atomic energy, both peaceful and not. (Oops, that last part belongs on the right-hand side).

We ended World War I with the creation of the League of Nations and World War II with the United Nations, both well-meaning organizations, but both lacking in teeth to implement

IZ SLOVENSKEGA TISKA

Slovenski zunanji minister Boris Frlec je 21. januarja zaradi "osebnih razlogov" odstopil s položaja vodje slovenske diplomacije. Uro zatem je premier Janez Drnovšek napovedal, da bo za novega zunanjega ministra predlagal slovenskega veleposlanika v Washingtonu Dimitrija Rupla. Ta je potem sporočil, da je predlog sprejel. "Moja odločitev je težka," je izjavil Rupel, "ker trenutno opravljam delo v Združenih državah Amerike, ki je bistvenega pomena za Slovenijo." V svoji izjavi za tisk si je tudi zaželel, da bi bila slovenska zunanja politika čim manj predmet strankarskih bojev. Dimitrij Rupel je bil prvi slovenski zunanji minister v letih 1991 do 1993.

V Ljubljani je 18. januarja v 88. letu življenja umrl slovenski literarni zgodovinar in prevajalec **Stanko Janež**. Rodil se je na Rakeku, študiral

slavistiko v Ljubljani in nekaj desetletij poučeval na raznih šolah in fakultetah. Uredil in komentiral je sarajevske izdaje Prešerna, Seliškarja, pripravil madžarsko antologijo slovenske literature, sodeloval pri različnih leksikalnih izdajah in pregledih slovenske ter jugoslovanske književnosti. Pisal je tudi poezijo in prozo.

V Sloveniji živeča avtohtona madžarska narodna skupnost je praznovala nastanek madžarske narodne himne, ki jo je napisal eden izmed vidnejših madžarskih pesnikov romantične dobe pred 177. leti. V lendavskem gradu, v dobrovniškem kulturnem domu, v Središču na Goriškem, na Hodošu in v Žitkovcih so se vrstile spominske slovesnosti s kulturnim programom. Občinstvu so se predstavila domača kulturna društva s citrarji in drugimi glasbeniki in ljudskimi pevci, sodelovali pa so tudi kulturniki iz Madžarske.

Na internetu se je pojavil prvi slovenski elektronski roman! To je roman, ki ga piše sedemnajst avtorjev že od lanskega leta dalje, in sicer pod naslovom "TRAMPOLIN". Zamisel za to posebnost se je porodila mariborskemu pisatelju Zdenku Kodriču, soavtor ideje pa je pisatelj Borut Gombač. Vabilu k pisanju se je med drugimi odzval tudi znani pisatelj starejše generacije Vinko Möderndorfer, eden letošnjih Prešernovih nagrajencev. Spletni roman "Trampolin" je ambiciozna in drzna slovenska literarna noviteta. V spremni besedi k romanu je vodilni slovenski teoretik virtualne umetnosti dr. Janez Strehovec poslal v svet misel, da internet danes ni samo velika nakupovalna galerija in prostor virtualnega podvajanja, ampak tudi prostor, v katerem se dogaja tako imenovana kibernetna kultura...

(id)

their well-meaning purposes. Although the UN has other good things going (UNICEF for one), plus hope that its peacekeeping mission will ultimately be fulfilled.

Man walked on the Moon. Submarines circumnavigated the globe without having to come up for air. Airplane travel achieved supersonic speeds. And the Internet, although still in its infancy, has brought the world closer together with instantaneous communication, and holds the promise of future miraculous breakthroughs that will profoundly change- hopefully improve- our lifestyles. One hesitates to lump television, the cellular telephone, credit cards and other "indispensable innovations" into the assets category. One has to be selective and it's best to leave the decisions about these to the individual.

Now, alas, the liabilities. Shall we begin by listing just a few, for one needs merely to look at today's or yesterday's newspaper headlines to find some horrendous or tragic happening that could have been avoided, if ...? There was, of course, World War I, which was bound to happen, whether or not Gavrilo Princip's bullet hit the Austrian Archduke. Both sides were ready and willing. They just needed an excuse and Sarajevo was the excuse.

In Russia, Bolsheviks killed the Czar and his family and Communism reared its ugly head and kept rearing it for most of this century without ever achieving either its premise or promise. We had the Great depression caused by the stock market crash which, from one day to the next, turned the masses into paupers and showed us that our capitalist system, without its safeguards, had its downsides also.

Then came World War II and unspeakable calamities such as the Holocaust in which the millions perished far outnumbered the battle

From New York: A special contribution for *Glasiło kanadskih Slovencev* by the author of "Maribor Remembered"

casualties. We witnessed the horrors of Nazi concentration camps, death marches, Japanese slave labor camps and when the war was over, we said "no more". But there was more. There was Korea, Vietnam, the Middle -East, Northern Ireland, Bosnia, Kosovo. And for all we know, it will keep on going. We haven't learned. We haven't stopped hating.

In the latter part of this century, we have managed to pollute the rivers and oceans and the air we breathe. We have stood idly by and allowed deforestation to deprive the world of precious oxygen. We have witnessed the extinction of countless species of animals. We have allowed exhausts from industrial plants and the automobile to puncture the ozone layer, the disastrous effects of which- such as crop failures - are a legacy for the next generation.

We have seen the decline in family values and the rise of juvenile crime. Although we have identified the perpetrators, drug dealers and terrorists the world over go unpunished and are often abetted in their evil deeds by their own governments.. The "liabilities" go on and on.

So, what is the bottom line? It's anybody's guess. Perhaps the growing, worldwide dialogue afforded by the Internet and other even broader communication systems to come will help us identify our priorities and give us the vision, resolve and strength to act. And just maybe, the 21st Century will be a better one than the one we left behind. There's always hope.

New York, N.Y., January 2000

Letošnji PREŠERNOVI NAGRAJENCI

Pred slovenskim kulturnim praznikom in okrog njega, na dan 8. februarja, so se vrstile po vsem slovenskem svetu Prešernove proslave. Tako je bilo v mnogih evropskih centrih in na vseh drugih kontinentih, kjer živijo naši ljudje in kjer tujina pozna "Poezije" Franceta Prešerna v prevodih. Osrednja in največja Prešernova proslava je bila seveda v ljubljanskem Cankarjevem domu, na predvečer praznika, to je 7. februarja ob 20. uri zvečer. V tamkajšnji Gallusovi dvorani so slovesno podelili letošnje Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada. Morali bi pravzaprav reči, da je bila podeljena samo ena Prešernova nagrada, ko pa je nagrado za svoje življenjsko literarno delo pesnica Svetlana Makarovič odklonila. Kako se je to zgodilo? Makarovičeva je stopila na veliki oder Cankarjevega doma, se veličastno priklonila na vse štiri strani in malce celo navzgor, proti balkonom, kjer je sedela neprotokolarna publika, ter izrekla preprosta stavka: "Gospod predsednik upravnega odbora, nagrado v celoti zavračam. Vsem tistim, ki nam ta praznik nekaj pomeni, pa iz srca želim, da bi nam bil lep, lepši..." (Dnevnik)

In to nikakor ni prišlo nepričakovano. Širša slovenska publika je v zadnjih tednih že veliko slišala o javni skrivnosti, da se bo nekaj takega zgodilo. Vsi vodilni mediji - razen cerkvenih - so namreč na veliko razkričali negodovanje slovenskih umetnikov spričo letošnjega izbora Prešernovega upravnega odbora, češ da je največjo državno nagrado za kulturo mimo vseh in vsem navkljub podelil slikarju Marku Rupniku. Slednjega so predstavili kot človeka, ki ga do razglasitve nagrad v Sloveniji niso poznali kot umetnika in čigar delo ni obogatilo slovenskega kulturnega prostora... (Večer). Kot vemo, je akademski slikar Rupnik deležen druge največje Prešernove nagrade z vsemi ugodnostmi, ki jih le-ta prinaša nagrajencu, za svojo poslikavo kapele Odrašenikove

Mater v Vatikanu, kjer tudi živi kot pater. Nagrado je 7. februarja v Ljubljani sprejel.

Preostali spored svečanosti v Cankarjevem domu pa je potekel v najlepšem redu... in tako, kot se za Prešernov praznik spodobi. Slavnostni govornik je bil pesnik Tomaž Šalamun. Med drugim je izrekel zbranim tudi sledeče besede:

"Modrost ljudstva je tudi v tem, da ne sledi svojim elitam, če te zablodijo, ampak jih enostavno razreši dolžnosti. Ne se pustiti premetavati in deliti. Vse razloge imamo, da se priključimo mirnemu in neutrujenemu človeštvu. Skrivnostno in sveže se vraščamo v svoje dejanje osamosvojitve. Bodimo mirni delavci, vsak na svojem polju, nekoliko odgovorni drug za drugega, ampak ne preveč. Potrebna nam bo treznost, sposobnost prilagajanja, pa tudi trma in upornost, če nas bodo lomili globalizacijski pritiski. Ker nas je malo, bomo inteligentno razporejeni. In ker smo okrepljeni in se še krepimo, smo lahko bolj ljubeznivi in širokogrudni, kot so bile tega vajene naše celice. Prešeren nas bo vesel."

URADNA UTEMELJITEV podelitve največje slovenske kulturne nagrade se je glasila:

Dobitnica Prešernove nagrade: pesnica Svetlana Makarovič za literarni opus

"Pesniški svet Svetlane Makarovič je eden najbolj samosvojih in izrazitih pesniških svetov v naši sodobni liriki. Pesnica je v njem ustvarila prepričljivo in pretresljivo različico "temne" moderne lirike. Njena poetika korenini v melosu, leksiki in simboliki slovenske ljudske, še posebej baladne pesmi, pri čemer arhaična, mitska tematika prehaja v shrlija občutja moderne sveta. V pesniških zbirkah, kot so Volčje jagode, Srčevac, Pelin žena, Vojskin čas, Izštevanja, Sosed gora, Tisti čas,

sodobni človek prepoznava svojo kruto, sebično naravo, svojo moralno klavnost in tujost. Tudi erotika se v pesmih Svetlane Makarovič sprevača v tujstvo, trpljenje, sovraštvo. Velika in izjemna umetniška moč te poezije je v tem, da niti za hip ne moralizira, saj avtorica ustvarja z nenavadnim prepletom tragičnih in ironičnih tonov svojevrsten pesniški svet. Gre za umetniško polnokrno liriko, ki je daleč od abstraktne, umovalne poezije. Odlikuje jo besedna in pomenska intenzivnost, slikovita baladnost, grotesknost, sanjskost in magična ritmičnost. Čeprav pesmi Svetlane Makarovič prinašajo temno vizijo sveta, so, ko upesnjujejo eksistencialni položaj modernega človeka, hkrati obsijane s posebno svetlobo. Le-ta sije iz spoznanja, da je človek rojen za svobodo, sije iz lepote in poguma, s katerima pesnica izpisuje svoj individualizem, svojo enost, samost.

Ob vsem tem ne moremo mimo velikega, posebnega poglavja v opusu Svetlane Makarovič. To so številna pesniška in pripovedna dela ter igre za otroke, ki s svojo estetsko in tematsko svežino, radoživostjo in pomensko večplastnostjo navdušujejo tako otroke kot odrasle bralce."

Dobitnik Prešernove nagrade: slikar Marko Rupnik za mozaično poslikavo kapele Redemptoris Mater.

"V mozaični poslikavi kapele Odrašenikove Mater v Vatikanu se je akademski slikar pater Marko Rupnik kot velik poznavalec vzhodnega krščanstva simbolično oprl na bizantinsko likovno in duhovno izročilo in nanj cepil ekspresivnost sodobnega likovnega izraza. Zato njegova poslikava ni historični posnetek, marveč starodavno dediščino suvereno preraja z ustvarjalnim pogumom in otroško vero ter vanjo vnaša avtorjevo osebno izkušnjo in milenijsko zazrtost v skrivno prihodnost, ki jo med motivi najbolj jasno naznanja Kristusov drugi prihod na vhodni strani kapele. Ritmično razgibani žareči slap živo barvitih figuralnih svetopisemskih vizij,

upetih v abstraktno, celoto povezujočo mozaično osnovo, s svojo izraznostjo nagovarja tudi gledalca, ki ni poučen v večplastnosti vseh vanj vtkanih teoloških pomenov. Obiskovalca kapele optimistično oblije utripanje podob, ki priklicujejo v zračni prostor onstransko vizijo, v kateri se srečujejo pogledi davnih očakov in predstave sodobnega ustvarjalca. V intenzivno življenje pa stene, obložene s 660 kvadratnimi metri mozaikov, prebujajo že sama v večnost zazrta kamnita likovna tehnika, ki se kot posebna vrsta izrazito avtorskega mozaika spreminja v poetično krhko reliefno tkivo in izpoveduje, da pod ustvarjalnimi rokami slikarja teologa teži vsa materija k duhovnemu izrazu. Poslikavo je avtorju priklicala njegova upodobitev Kristusa, ob katerem ga je naročnik papež Janez Pavel II., sam slovanski umetnik, prepoznal za pravega avtorja, ki naj bi bil ob prelomu tisočletij pridružil znamenitim vatikanskim umetninam likovno utelešenje vzhodnih virov krščanstva. Rupnik je to idejo uresničil z avtentičnim navdihom in s tem vpeljal v vatikansko središče slovensko umetnost. Zato je njegova dragocena umetnina za nas tudi izjemnega nacionalnega pomena."

Nagrade Prešernovega sklada so prejeli:

kipar **Mirsad Begić** za razstavi v Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov in galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki;

skladatelj **Jani Golob** za Koncert za violino in orkester;

violinist **Miran Kolbl** za koncertne izvedbe v zadnjem letu;

pisatelj **Vinko Möderndorfer** za prozno zbirko "Nekatere ljubezni";

igralka **Saša Pavček** za svoje odrske like,

in režiser **Vito Taufer** za svoje postavitve v slovenskih narodnih gledališčih.- (Poroča I.D.)

FRANCE PREŠEREN

By Henry R. Cooper, Jr.

The concept of the "national poet" has little meaning for English speakers. The greatest English poet - only a postmodernist would doubt that it was Shakespeare - is perhaps "national" only for a relatively small minority of English speakers, namely those in England. Otherwise English speakers tend not to equate their nation with their language. Indeed quite the contrary, some, like the Irish or the Indians, have a sense of nation *despite* the English which their colonial past has bequeathed to them. How then can one explain to English speakers the phenomenon of France Prešeren, who was and still is quintessentially the much beloved, frequently invoked "national poet" of the Slovenes? In the pages that follow I will endeavour to do so.

Slovene is the mother tongue of a relatively small, independent nation in the Eastern Alps. At present the Slovenes number about two million. From their earliest mention in European history, in the eighth century AD, until quite recently (1991 in fact), they were invariably subjects of their neighbours in large multi-national and multi-lingual states whose policies have seldom been supportive of a separate Slovene national identity or language. On more than one occasion the Slovenes have been confronted with threats of denationalization, but remarkably, often against quite formidable odds, they have overcome each one, and now they even prosper in their own realm. The reasons for their endurance are quite complex, but language has played a key role at critical junctures. The Freising Monu-

ments (ca. 1000 AD) show, for example, that an early form of Slovene was used to record the tenets of Christianity as the Slovenes formally entered European culture through baptism. A full Bible in Slovene (1584) helped to establish norms for the language that would endure despite the extirpation of the Slovene Protestants who produced the translation. The national revival in Slovene lands at the end of the eighteenth century was generated in part by plays, poems and newspapers in a variety of Slovene dialects. But the distillation of a modern Slovene consciousness in the nineteenth century was made possible only by the work of France Prešeren. It took even thoughtful Slovenes a few years beyond his untimely death in 1849 to realize just what he wrought. When they did, however, they were able to form a nation out of disparate and disparaged parts, with Prešeren's poetry as their touchstone. And even at the end of the twentieth century his impact continuous to be felt: when for the first time in its history Slovenia became an independent state, Slovenes turned to Prešeren for their national anthem. Of such stuff is a "national poet" in fact made.

No hint of such a role could be found in the circumstances of the poet's birth and upbringing, however, for his family's means were modest. He was born in the archtypically Slovene peasant village of Vrba in the Slovene heartland of Upper Carniola. His childhood was conventional and it would seem, reasonable happy: as the most talented of eight children, he was sent away from home for special schooling, which a

Vrba, PREŠERNOVA ROJSTNA HIŠA

loving uncle of his helped to support. Eventually he decided to become an attorney and received further training in Vienna. The attractions of the Hapsburg capital were not sufficient, however, to stop him from returning to his native land. In 1828 he attempted to set up an independent practice in Ljubljana but was unsuccessful. For most of the rest of his professional life he was compelled to work for others, an arrangement he found frustrating. Only at the very end of his life was he given permission by the Austrian authorities to open a practice of his own, but in Kranj, a town north of Ljubljana. Unfortunately his health failed him before he could establish himself there, and he died in destitution. If Prešeren's professional career was unsatisfactory, clearly his career as a poet afforded him greater pleasure and a suitable arena in which he could exercise his considerable talents. He started to write poetry in the 1820s while he was still at the university in Vienna, but, at the advice of someone whom he trusted but later came very much to dislike- the eminent Slovene linguist and scholar, Jernej Kopitar- he burned almost all of his earliest efforts. His public career began in earnest in 1830, with the appearance of his work in a newly established Slovene literary journal, "Krajska čbelica" ("The Carniolian Bee"), promoted by Prešeren's closest friend and literary mentor, Matija Čop, a librarian and teacher of rather modest personal circumstances but one of the most erudite literary scholars in Slovenia at the time and a polyglot besides. Prešeren's poetry was immediately popular, not only because it was good but because it enjoyed a *succes de scandale* as well. In his most famous and complex work, *Sonetni venec* ("A Wreath of Sonnets", 1833), he dared to name the young woman with whom he was smitten. Unfortunately her family (and probably she herself) considered Prešeren to be below their social station. In reaction they managed to exclude the poet from access to polite Ljubljana society forever. And Prešeren himself did not help matters by his fondness for tavern drinking and his courting of women of questionable virtue who were significantly younger than himself. Eventually his affairs resulted in the birth of several illegitimate children. In straight-laced Ljubljana he was a social outcast. After almost all of his closest friends died in the course of the 1830s- the loss of Čop in a drowning accident in 1835 was the most serious blow of all- Prešeren became something of a recluse who found consolation largely in drinking. And although he continued to write poetry well into the 1840s, there is a marked diminu-

tion of his production from Čop's death on... That death itself, however, Prešeren marked with his longest and most ambitious work, *Krst pri Savici*, ("The Baptism on the Savica"), an epic poem with dramatic dialogue that tells the tale of Slovenia's conversion to Christianity in the eighth century.

In the last month of 1846, with an imprinted date of 1847, Prešeren published his one and only volume of verse, which contained approximately two-thirds of the poetry he had written in Slovene. (It should be noted that Prešeren also wrote poetry in German and that he intended to publish that too in a collection that would parallel his volume in Slovene. Unfortunately, he died before he could realize that plan. The importance of this slender Slovene volume, entitled *Poezije doktorja Franceta Prešerna* ("The Poems of Dr. France Prešeren") cannot be overstated, for it established a separate and distinct voice for Slovene in the world of European poetry, and on a very high level... Previous Slovene literary production had been modest, but with Prešeren the nation gained a world-class poet who demonstrated his talent in great array of poetic forms. Prešeren's "Poems" inaugurated the modern Slovene literary tradition, one which continues to the present day.

Prešeren's uncollected poetry, including his German verse, make up a volume roughly the size as his *Poems* of 1847. And many of the same genres are to be found here, including lyrics, ballads, romances, epigrams, and sonnets (in German). Prešeren also translated some of his original Slovene poetry into German. Given that many educated Slovenes in his day read only in that language, while they relegated Slovene to the market place and kitchen, the poet may have believed that such translations were a necessity if he was ever to have a reputation among the more powerful in his society. But his heart lay clearly with the spoken language of the people, and nothing makes that more obvious than his reworkings of popular folksongs of the time.. The best of these, in my opinion, is "Od lepe Vide" ("Lovely Vida"), a woeful tale of a girl lured from home by promises of happiness; even when she realizes her ambitions, however, she pines for what she has left behind.

Prešeren died on 8 February 1849. Although his funeral was an event in Kranj, it seemed he and his work might be soon forgotten. Slovene society was not yet ready for his message. But as the second half of the nineteenth century progressed and both

Slovenia and the empire in which it found itself underwent momentous changes, Prešeren was discovered (some would say rediscovered, for he had been popular in his own day). His work became the model and mould for all subsequent Slovene literature, first by its own innate poetic power and second because, then as now, it spoke directly to the nation about some of its most profound concerns. Unfortunately Prešeren's popularity, vast as it is in his homeland, has seldom traveled beyond Slovenia's immediate neighbourhood. And in the English-speaking world, despite some valiant attempts in the 1950s and 1990s to translate the most important texts- attempts we are much indebted to in some of the new translations we offer in this volume- Prešeren remains largely unknown, the national poet of a nation most English speakers would have difficulty locating on the map. Ideally, it is the goal of our volume to address this problem yet again: that is, to clarify this "national poet's" importance to his language and people, and to convey in some way the form, content and music of his poetry. Practically speaking, however, the principal translator Tom M.S. Priestly, and I will be satisfied if we manage to convey a modicum of the pleasure we ourselves have experienced in reading Prešeren in the original.

Note: The above excerpts from the newest bilingual book of Prešeren's poetry (Kranj-Celovec 1999) are printed here with the gracious permission of the authors-translators, Henry R. Cooper (University of Indiana, Bloomington, U.S.) and Tom Priestly (University of Alberta, Edmonton, Canada). We would like to express to them our sincere gratitude for this friendly gift to our younger generations of English speaking Slovenes. Both esteemed Slovenists are also to be commended for allowing the reproduction of their English versions of Prešeren's poems on the pages of "The Voice of Canadian Slovenians". Our readers will surely rejoice in this lovely Canadian-American display of Prešerniana.

Ivan Dolenc

Milena Zupančič, igralka:

"Prešernova nagrada ima vsekakor največji pomen in prinaša najvišje priznanje ljudem, ki se ukvarjajo z umetnostjo. Da pa se ta nagrada imenuje Prešernova, je razumljivo, saj imamo Slovenci Franceta Prešerna za največjega, imamo ga za simbol in mit."

PREŠERNOV DAR SLOVENIJI IN SLOVENSKEMU NARODU

Leander Škof

(nadaljevanje s 3. strani)

Glede pravopisa se je norčeval v svojem sonetu o kaši, češ da je ta debata neumna in podobna "sloveči pravdi od oslovske sence". Čeprav je začel pisati svoje pesmi v bohoričici, jih je pozneje vse spremenil v gajico. Ta odločitev je bila tudi važna pridobitev za slovenski književni jezik.

Višek Prešernove oblikovno ustvarjalne umetnine v slovenski književnosti je brez dvoma njegov "Sonetni venec", ki ga je kronal z "Magistralom" in obogatil z akrostihom "Primicovi Jul'ji". V tem monumentalnem delu je Prešeren izpovedal svoja najgloblja čustva in misli v izbranih poetskih prisposodobah in brezhibni obliki. Literarni zgodovinar France Kidrič je karakteriziral Prešernovo peezijo s sledečimi vrlinami: "raznolikost verza in kitice; skladnost med vsebino in obliko; smisel za blagozvočnost; bogastvo prisposodob; umerjenost in jasnost stavka in celotne zgradbe; pretehtanost vsake besede, ki nobena nikoli ni odveč, nikoli premalo; duhovite domislice in besedne igre".

Prešeren je znal biti krut do nepoklicnih kritikov njegovih pesmi, zavedajoč se njihovih literarnih vrednosti. Tako je ostro zavrnil Kopitarja v svojem sonetu, ko pravi "le čevlje sodi naj Kopitar".

Poleg italijanskih sonetov je Prešeren uvedel v slovensko poezijo med drugimi tudi antične orientalske gazele. Dodal pa je tudi svoje lastne oblike, kot na primer v Zdravljici s svojevrstno prosto obliko kitic. V pesmi "Pevcu", ki je bila originalno napisana v bohoričici pod naslovom "Osručenje", je ustvaril pesem, ki je zanimiva po obliki in znamenita po vsebini. Oblikovno je metrična enota s prosto obliko kitic. Prva in peta imata en verz,

druga in četrta dva verza in tretja tri verze. Uvod v vsako kitico je osamljen jamb, ki se fonetično rima z vsako kitico. Poudarjeni samoglasniki so zvrščeni po abecednem redu (a-e-i-o-u): "Kdo znA, Kdo vE, Kdo učI, KakO, stanU". Pesem je pomembnejša po vsebini, ki dokazuje, da se je Prešeren zavedal svojega pesniškega poslanstva. Iz svoje lastne izkušnje v njej svari, da bo pot pesnika polna razočaranja in trpljenja, vendar ga spodbuja, naj se zaveda svojega poklica in "trpi brez miru".

Prešernova umetniška nadarjenost ter njegovo obširno znanje svetovne literature in klasična izobrazba sta brez dvoma prispevali k Prešernovemu pesniškemu uspehu. Pod mentorstvom njegovega prijatelja in jezikoslovca Matije Čopa je Prešeren postal najboljši besedni oblikovalec in ustvarjalec besedne umetnine, ne samo v slovenščini, ampak tudi v nemščini.

Svoje nemške pesmi je objavljaval v "Illyrisches Blatt", "Carnioliji" in Bleiweisovih "Novicah". Tam priobčenim slovenskim poezijam je navadno dodal tudi nemške prevode. Vse njegove izvirne nemške pesmi so značilne v tem, da je bila samo njihova oblika nemška, vsebina pa slovenska, kot na primer:

Deutch sprechen in der Regel hier zu Lande

Die Herrinnen und Herren, die befehlen,

Slowenisch die, so von dem Dienerstande.

Po nemško govori pri nas večina gospa, gospodov, vajenih veleti in po slovensko služna njim družina. (Prevedel Oton Župančič)

Najbolj znana in pomembna med Prešernovimi poezijami v nemščini je njegova slavna filozofska spominska elegija: Dem Andenken des k. k. Lyceal-Bibliothekars in Laibach, Mathias Zhop". V tej

osmrtnici je Prešeren prikazal Čopov pomen za slovensko literaturo, kljub temu, da sam Čop ni ničesar napisal v slovenščini. To elegijo, obsegajočo 73 verzov, je Prešeren objavil 25. julija 1835 v "Illyrisches Blatt", 19 dni po Čopovi tragični smrti v Savi. Prešeren je nameraval svoje izvirne nemške pesmi priobčiti v svojih "Poezijah", a se je kasneje premislil.

V razočaranju zaradi nesrečne ljubezni do Julije in tragične smrti najboljšega prijatelja Matije Čopa je ustvaril svoj monumentalen "Krst pri Savici", ki ga je sam označil kot svojo največjo pesnitev. Osnovana je na Valvazorjevi zgodbi o bojih med poganskimi in krščanskimi Slovenci koncem osmega stoletja, vendar si je večino zgodbe sam izmislil.

Kot pesnik se je Prešeren zavedal, da je rešitev Slovencev kot naroda samo v enakopravnosti vseh narodov. To osebno prepričanje je jasno izpovedal v svoji "Zdravljici", kjer je nazdravil ne samo slovenstvu, ampak tudi demokraciji in bratstvu med narodi. Ni čudno, da je nova demokratska Republika Slovenija izbrala "Zdravljico" za besedilo svoje narodne himne. Vsebinsko se ostro razhaja z besedilom himne, ki je veljala pod karadžordževićevo monarhijo za slovenski del jugoslovanske himne, da "za borbo očetnjave naj puška govori".

Dar Prešerna Republikli Sloveniji je v tem, da ji je dal edinstveno himno s svojo "Zdravljico". Njegov dar slovenskemu narodu pa je v tem, da je s svojim pesniškim ustvarjanjem hkrati pokrtil literarno zamujeno slovensko renesančno, klasično in romantično dobo. Z njim je slovenska književnost premostila in ujela druge literarno napredne narode. Poleg tega s svojimi pesmimi navdušuje in daje ustvarjalno izhodišče vsem bodočim slovenskim književnikom in drugim kulturnim ustvarjalcem doma in po svetu.

NORTHERN LIGHTS

Drago Jančar

Poglavje iz romana "Severni sij", ki izide letos jeseni pri Northwestern University Press, Evanston, Illinois, USA. Pri isti založbi je lani izšel roman "Posmehljivo poželenje" (Mocking Desire), oba je v angleščino prevedel Michael Biggins. Roman "Mocking Desire" je mogoče naročiti v vsaki večji knjigarni ali na internetski mreži Amazon.com.

18.

The city is old, and the buildings in it are old, too. The oldest quarter has at its core the rectangular Main Square, out of which radiate the main streets of the old town, intersecting at right angles: Carinthian, Vetrinja, and Noble Streets. From there the center of city life stretches down along Alexander Street to the main train station and south over the river. To the north lies the business district with its newer office buildings, schools and apartment buildings in grassy settings, with broad tree-lined avenues and parks that culminate in affluent neighborhoods nestled in the foothills. To the south and east, especially in the Magdalene District, there are red-collar neighborhoods, as well as industrial and military installations. There are also a lot of shanty towns that have been thrown up, due to the sudden population influx. One of those areas has been named by its residents "Abyssinia." If we exclude the parkside villas in the north and some of the new apartment buildings in the center of town, then most of the population lives in old, poorly maintained buildings. The owners behave like slumlords, investing practically nothing in their property. Most of the old houses have those wooden walkways in the courtyards, assembled from weathered planks that have been worn smooth by innumerable footsteps. One of these wooden walkways juts out from the building like a rib or a shelf, and

this is how you get into the apartments. The street side just has windows, while the courtyard side reveals the doors. Every time you walk through the main courtyard door, you survey your whole world, which is a nice and clever arrangement. The entry into the courtyard is secured by two doors, the outermost of which is wooden and locked at night. The inner door is wooden only halfway up, with the top part made out of glass panes set in wooden frames. Behind one of the doors on Carinthia Street a little early morning adultery takes place. Behind one of the others a tuberculosis victim coughs. He does this in a year when tuberculosis has been almost completely eradicated in this country. In the previous year only eighty-eight individuals had died of the disease. And since this year has barely just begun, it's possible he'll be the eighty-ninth, since his cough is so violent and incessant that he can be heard through the thick walls and out into the courtyard. But outside the wooden water closet at the end of the walkway there is a third door. Behind the third door are Gretica and Katica, drinking some of Pristovsek's liqueur. The walls and ceiling have dark water stains on them, because the roof on Samsa's house leaks, and it's winter, and the southerly wind has melted the snow, which also goes dribbling over the edge of the gutters. The bigger the water stains on the walls, the more violent the coughing and the faster the rain comes streaming off the roof. But if we forget about the stains on the walls and the ceiling, their apartment is neatly appointed. There are doilies, coverlets, and flasks everywhere. The doilies are Katica's handiwork, because Katica stays at home and sews. The flasks are Gretica's, because Gretica occasionally works at an eau de cologne bottling factory, and now and then she'll bring a sample home. Gretica has a picture of some girls in German

folk costume on the wall. The girls are shown next to their bicycles, because Gretica is a member of the Edelweiss cycling club. She also likes the song of that title and often twitters it to herself, especially when Pristovsek brings some of his liqueur by. When Gretica starts singing Edelweiss very loudly, then old lady Gruden on the ground floor shouts back and calls her a Bundist. Then Gretica runs out onto the walkway, bends over the the railing and tells her off. Then Gretica feels better, goes back to Katica and starts singing out loud again. It's that nice. It's that nice to sit in a warm kitchen on a winter morning, even if there are water stains on the ceiling and walls. And it's that nice when Gretica and Katica chat:

"I knew he'd come," Gretica says, "and now he's here."

"Well, so what of it?" Katica says.

"He's a nifty fellow, that's what," says Gretica.

"Not many of them around," Katica says.

"Did you see how his trousers were pressed?" Gretica says and thinks for a moment. "A man has to have pressed trousers, otherwise what's the point," she adds.

"You've got trousers on the brain," Katica says as she threads a needle.

"He doesn't have trousers on ... at all now," Gretica says with satisfaction. Katica giggles into her sewing. Then she sips some liqueur and then practically spews it all out at another fit of laughter. Gretica has fallen to thinking again.

"All Germans have pressed trousers," she says after a pause.

"Oh, those riding breeches," Katica says.

"Sure, they wear riding breeches," Gretica says. "A sight handsomer than our men in uniform, with the butts of their trousers hanging down to their knees."

Katica stops contradicting her. She

Ted Kramolc: Svetina, Slovenske Gorice

puts her sewing down on a table and walks to the door. Out of habit she pushes the curtain aside and looks out onto the courtyard. She always does this when she walks to the door, if only to see if old lady Gruden is peering out from behind a curtain across the way.

"Hey," Katica says with a start. "There's one at the door."

Gretica gets up and fixes her hair and adjusts her dress.

"Not our door," Katica says, "her door. There's one in an overcoat standing at her door." Gretica shoves Katica away from the door and takes her turn pushing the curtain aside. She bites her lower lip nervously, then suddenly opens the door and goes out onto the walkway.

"Who are you looking for?" she calls out loudly, causing him to flinch in confusion. Angrily he drills her with his eyes, then he turns around and suddenly vanishes down the stairs. Agitated, Gretica walks back into the kitchen. She catches her breath so that she can say something serious.

"Hey, Katica," she says. "That wasn't just some man. That was one of them."

"One of whom?" Katica asks.

"One of the snoops from the police," Gretica says.

"How do you know?" Katica asks.

"I know what they look like. And the regular ones don't wear overcoats like that. This one was the secret service, I can tell, I can tell from a mile way, from the overcoat and the trousers.

"Oh, come on," Katica says.

"Come on, nothing," Gretica says. "I know, because I was a political on account of belonging to Edelweiss."

"Gretica," Katica says, "come on, now, Gretica, you know you weren't a political, you know it was on account of that repossessor, because his wife reported you."

"It wasn't because of my repossessor," Gretica says, hurt and angry. "I was a political."

"Sure, fine," Katica says.

"Sure nothing," Gretica says and is absorbed in thought. She thinks for a long time, then says, "Something's going to be wrong here. There's going to be a problem with that fellow who's with her. When a person's being tailed by a trenchcoat type like that who snoops around after politicals, then something's wrong. That much I know."

Neilson Park Creative Centre is pleased to present
an exhibition of paintings by

TED KRAMOLC AOCA

February 29 to March 19, 2000 at the Neilson Park Gallery

Ted Kramolc, an honour Graduate from the Ontario College of Art (1951), has had solo exhibitions in Canada, U.S.A., Argentina, Austria and Slovenia. His work is represented in the permanent collections of the Ontario public galleries including The National Gallery of Canada, The Art Gallery of Ontario, the Art Gallery of Hamilton and The Gallery of Modern Art in Ljubljana, Slovenia. This exhibition features selected works in pastel, oil and watercolour.

"Our office has been informed that the ambassador of Slovenia will be flying in from Ottawa to attend the reception ... This certainly is an opportunity to celebrate the achievements of one of your own native sons !... We look forward to meeting you and others from your community on March 1." —

**Sandra Lowry, President,
Elinor Archambault, Chair,
Neilson Creative Centre**

Meet the artist at an opening reception on Wednesday, March 1, 7 to 10 pm.

ABOUT FACE

A painterly search for the uniqueness of the human spirit

LILA LEWIS IRVING

PETER LOCKE

TED KRAMOLC

HEATHER GRINDLEY

March 7 - April 1, 2000

RECEPTION: Thursday,
March 9, 6 - 9 p.m.

JOHN B. AIRD GALLERY

900 Bay Street at Wellesley

Toronto, Ont. (416)928-6772

SPOMINI NA PREŠERNA

Ifigenija Simonović

Doma sem iz Kranja, v Kranju sem živila do konca gimnazijskih let in sem zrastle z zavestjo, da živim v Prešernovem mestu. Njegova hiša, kamor se je preselil, ko je končno dobil advokaturu, je bila že v tistem času muzej in vsako leto smo jo obiskali s šolo. Hodila sem na Prešernovo šolo. Prešernov gaj, majhen park, ki je tudi pokopališče, breze, med grobovi bele pečene poti, v senci in miru lebdijo moji spomini na mladost. V Prešernovem gaju je Prešernov grob, vsakič, ko sem v Sloveniji, grem tja. Navadno sama, z rožo, včasih s prijateljem. Zmeraj ganjena. Zmeraj tudi v ljubezenskem počutju. Želim si zmršati njegove goste lase, želim, da

sobota in pride skozi stara težka muzejska vrata pravkar poročeni par, se čisto "poromantim" in si zaželim, da bi živila v Prešernovem času. Zaljubila bi se v pesnika, šla bi ga obiskat pod pretvezo kakšne pravde, v pisarni bi si spogledljivo slekla do ramen segajoče svilene rokavice, odložila bi klobuk, odvrгла robček, ga napol pripognjeno pobrala, si spodrecala krilo in "untrce" in mu za zmeraj izbila iz glave Primičevo Julijo. Ni ga bila vredna, naduta koza! Če mi to ne bi uspelo, bi bila gotovo rada tista njegova ženska, s katero je imel otroke in ki jo je gotovo imel rad in ki mu je gotovo stala ob strani, ko je bil najbolj potreben človeke bližine. Stala bi mu ob strani, bi, takemu pesniku, s telesom in dušo! Njej gotovo ni bilo

Kranj iz Prešernovih časov

mi pripoveduje gazele in sonete, sprašujem ga o literaturi, jeziku, politiki, prihodnosti... Stari del mesta poteka ob treh vzporednih ozkih ulicah. Po čudežu je ostalo precej ohranjeno. Tukaj je hodil Prešeren, se slišim zavzdihniti, ko prihajam iz Prešernovega gledališča. Nasproti mi pride starka z ruto na glavi, prihaja s trga, v roki pleten cekar, iz njega visi glava solate, rdeč radič. Oh, saj so mam'ce še take, kot so bile v Prešernovem času, si rečem. Ko ob večerih hodim po mestu, si mrmram pesem Kam... "kam, ko brez miru..." Vidim ga, mladeniča, kako brezupno preganja obup. Če pa sedem na klopcu pred mestno hišo in je

lahko. Ali ga je razumela? Mogoče ni razumela njegovih pesmi, a razumela je njegovo potrebo po ljubezni! Več kot marsikdo drug! Tudi jaz sem nezakonski otrok. Prešernova pesem o nezakonski materi me je večkrat rešila obupa... "al' te je treba bilo al' ne..." Tako kot mi goljufiva kača iz soneta o Vrbi dostikrat blaži domotožje. Tako kot mi njegove filozofske misli v Sonetih nesreče pomagajo razumeti ta "pekel in nebo". Ko tako premišljam, postanem nekako bojevita. Pomislim na peščico sodobnih pesnikov, ki jih na podoben način obožujem. Ki so dandanes na podoben način intelektualno osamljeni, nerazumljeni. Prešeren mi

"1821"

V Mestnem gledališču ljubljanskem uprizarjajo te dni na velikem odru delo "1821", pod katerega se podpisujejo Milan Dekleva, Mojca Kranjc in Alja Predan. V igri nastopa skoraj štirideset igralcev, nad katerimi vihti režijsko taktirko Zvone Šedlbauer. Delo je nastalo po navdihu znamenite Tavčarjeve povesti oziroma zgodovinskega romana IZZA KONGRESA. Leta 1821 je bila Ljubljana slabega pol leta, s komajda prisotnim in slabo razvitim meščanstvom in materialno ne preveč dobro stoječim plemstvom, središče Evrope. Na kongresu svete alianse se je takrat zbrala tako rekoč vsa bleščeča monarhična elita Evrope, od cesarja Franca I., do cesarja Ferdinanda IV. in kralja Neaplja ter obeh Sicilij Clemensa Metternicha, do kanclerjev in ministrov za zunanje zadeve. Vsi skupaj pa so prišli še z ogromnim spremstvom atašev, birokratov, spovednikov, priorjev, škofov, nadškofov, kardinalov, gorečih tretjerednic in tretjerednikov, kapelnikov, kuharjev, zdravnikov, ljubic, priležnic, prijateljic, kočijažev, špicljev in služinčadi. V sami igri "1821" se srečujejo trije svetovi, in sicer političen, to je svet kongresnikov, ki so prišli v Ljubljano, drugi svet je svet slovenskih razumnikov Smoleta, Prešerna, Kastelica in drugih, tretji svet, v katerega igra posega, pa je svet slovenskega meščanstva...Igralec Milan Štefe igra študenta filozofije in pesnika Franceta Prešerna, ki je na gledaliških deskah star enaindvajset let in je komaj na začetku svoje pesniške poti. "Vsa Ljubljana je takrat živila samo za kongres, on (France Prešeren) pa ga označi za maškarado, za nič".

predstavlja nekakšno oporo. Daje težo vztrajanju. KRASI SVET. Zaradi njega je lepo biti Slovenec. Na nek način je samo zaradi njega sploh mogoče govoriti o slovenstvu. Ko berem njegove pesmi, se počutim počasčeno, da so mi bile dane. Na Prešerna mislim večkrat kot na mnoge, ki so živi ali so živeli v mojem času.

MIR IN DOBRO TEBI, BURUNDI!

Prisrčno pozdravljeni dragi rojaki, znanci in prijatelji slovenskih misijonov po svetu! Že tretjič sem potrkal pri Sv. Gregoriju v Hamiltonu za kratek 14. dnevni 'delovni' dopust. Tokrat me je spremljal redovni brat Vilko Poljanšek, ki tudi soustvarja naš delovni misijonski dan v 'slovenskem' misijonu v Burundiju kot mizarski mojster in učitelj že dve leti. Misijon je med tem časom v pridnih rokah gospodov Jožeta Mlinariča in Gustija Horvata. Namen najinega obiska je bil pomoč pri izpeljavi akcije 'kontejner 2000', ki ga je za naš misijon obljubila že pred dvema letoma župnijska skupnost pri Sv. Gregoriju v Hamiltonu.

Gospodarski embargo nad Burundijem je akcijo onemogočil tako, da smo bili prisiljeni počakati. Razmere v deželi so še zelo napete, vendar je malo več upanja za varnost prevoza stvari, navkljub še vedno trajajoči politični negotovosti v peti najrevnejši državi na svetu. V taboriščih je namreč še vedno čez 800 tisoč beguncev, tako znotraj kot zunaj dežele. Posledice gverilske vojne pa vidne na vsakem koraku.

V tem kontekstu potreb in poročil s terena so se odvijala naša srečanja in pogovori. Ljudje, ki smo vajeni telefonskih, pisnih in drugih medijskih sporočil, smo vse bolj "neverni Tomaži", večkrat dvomljivi in nezaupni, dokler ne zvemo iz prve roke. Hoteli smo ostati pragmatični in konkretni - napolniti en kontejner za naš misijon v Burundiju, ki šteje 42 tisoč vernih. Presenečeni smo bili na odziv tudi iz Toronta in Clevelanda. Mnogi niso zamudili priložnosti, da velikodušno podpro to zadevo. Ker imamo v misijonu rokodelski vzgojni center, smo pri zbiranju materiala dali prednost orodju za vse vrste poklicev (učiti ribe loviti!), ne da bi zanemarili karitativne dejavnosti v misijonu in tudi športa ne.

Naj povem, da je v našem misijonu vsaj 12 tisoč šolarjev. Poleg številnih osnovnih šol in katekumenata so tu še tri nižje gimnazije in ena na novo

ustanovljena srednja pedagoška gimnazija. Sestre vodijo šivilsko poklicno šolo, mi pa mizarsko. Če bi imeli učitelje, bi začeli tudi z drugimi poklici.

Misijonsko središče pri nas je tudi žarišče kulture, vzgoje in evangelizacije. Za vse to pa poskušamo ustvariti minimalne pogoje dela. Z vašo velikodušno pomočjo bomo še bolj odgovorno uresničevali naše programe in vzgajali sodelavce, domače učitelje.

Vsi, ki malo bolje poznate polpreteklo zgodovino Burundija, veste, da to deželo poseljujejo tri skupnosti in sicer Hutuji (85%), Tutsiji (14%) in Pigmejci - Twa (1%). Manjšina si je zagotovila skoraj izključno materialno, vojaško in politično premoč. To je tudi v jedru srčika vseh sporov in vojne.

Demokratsko izvoljeni predsednik države iz večinske skupnosti je bil po stotih dneh uspešnega in obetajočega vladanja leta 1993 surovo ubit po vojaškem puču. Sledila so maščevanja z vseh strani in tudi genocid, ki pa ni bil prvi v tej deželi. Večina, izključena iz vseh političnih in drugih ambicij, ter ponížana po puču, hkrati vse bolj demokratsko osveščena, se je zatekla v gverilsko vojskovanje. Zgubljali so eni in drugi. Država je gospodarsko zrušena, prebivalstvo na robu preživetja, bolezní na pohodu..... na stotisoče pobitih nedolžnih ljudi. Naš misijon je bil dvakrat napaden (septembra 1996 in konec julija 1998, ubitih je bilo okrog 400 ljudi), vendar so misijon kot takšen spoštovali. Nismo zbežali, kljub pritiskom vseh vrst.

Naša škofija je ustanovila novo univerzo na severu v NGOZI-ju. Izogibali smo se imenu "katoliška", čeprav je naš škof "rector magnus". Ostati hočemo odprti.

Lanski vpis naj bi dosegel 2 tisoč slušateljev. Pomanjkanje sredstev in draga šolnina sta botrovala manjšemu vpisu. Sposobnost škofijskega ekonomista je zaznatna in počasi prebijamo led nezaupanja in nasprotovanj. Imel sem priliko in

veselje predstaviti zadevo in okolščine odgovornim na cerkveni ravni v Kanadi. Radi bi ustanovili fond za štipendiranje naših študentov in hkrati zagotoviti solidne študijske pogoje, ter pripraviti kvalitetne kadre za domačo deželo in ne za beg v dežele z večjim zaslužkom. Diplomant bi ostal zavezan deželi, do povrnitve stroškov študija. Do takrat bi ostala diploma last univerze. V takšnem razmišljanju o Afriki je to razumljivo! Bom zelo pragmatičen in povedal, da letno vzdrževanje študenta na tej naši univerzi stane 300 US dolarjev letno. V Ljubljani sem že dobil osebo, ki se obvezuje za štipendiranje treh študentov. In sicer brez kakršnekoli osebne navezanosti ali pokroviteljstva.

V kratkih dneh bivanja bi rad omenil nekatera srečanja, ki so gotovo zaznamovala naše trenutke. Veselo in bogato srečanje s Kardinalom Toronta, Msgr. Alojzijem Ambrožičem, ki nam je namenil pozornost in zanimanje v domačem in sproščenem vzdušju. Rad sem mu predstavil težave in upanja dežele, v kateri delujemo štirje Slovenci. Trenutke smo namenili tudi novi Univerzi. Tudi vse zadnje številke vašega Glasila smo mu skupaj s članico uredniškega odbora Majdo Gunžer predstavili in o marsičem prijetno in koristno pokomentirali.

Iste srede 9. februarja, smo bili v Torontu tudi povabljeni na pogovor k direktorju dobrodelne organizacije 'Food for Childrens' dr. Simone (znan dermatolog), ki nam je že pred dvema letoma izrazil pripravljenost za pomoč v hrani in drugem materialu za otroke. Nikoli si nisem mogel misliti, da bom sredi Toronta srečal tako velikega in hkrati osebno tako skromnega človeka.

Pred hišo je prejšnji dan sam žagal klade drv za kurjavo. Presenetila nas je skromna in preprosto urejena hiša s podobama Srca Jezusovega in Marijinega na steni, ter otroškimi vozički v kotih sprejemnice. Gospod Simone je povedal, da je v hiši 13 (trinajst!) otrok.

Nek drug sobrat duhovnik, mi je povedal pozneje, da je preprosta 'gospodinja' tudi zdravnica. Potem, ko

Nadaljevanje na 18. strani

“Prijatelj, pomakni se više!”

(Lk 14, 10)

Tokrat, ob slovenskem kulturnem prazniku in ‘letu kulture’, nas “Prijatelj, pomakni se više” želi opozoriti na eno od najzlahtnejših poti v svet ‘Duha, in na enega od najbolj vidnih pokazateljev človekove presežnosti, - na svet kulture.

Z besedo ‘kultura’ pravzaprav označujemo vse tisto, kar presega skrb za golo preživetje in človeka vodi v iskanje višjega smisla, v nekaj kar izpolnjuje človekovo hrepenenje po več, više, globlje. Tisto ‘več’ ni fizično, ampak vodi v svet, ki ga imenujemo ‘duhovni’.

Ob lepi pesmi, sliki ali ob poslušanju glasbene umetnine se v nas zgane nekaj, kar je v nas najzlahtnejše, najplemenitejše. Kakor da bi se odžejali ob izviru hladne, poživljajoče vode. Zaslutimo svet duha, globlji svet, ki je nad vsakdanjim, površnim. ‘Vzpostavi se stik z nečim, kar je v nas, obenem pa nas neskončno presega. Zahrepenimo po prvinski lepoti, po nečem neizraznem, vendar resničnejšem od vsega izraznega...

‘V vsaki umetnosti se izraža neskončno in zato vsaka umetnina človeku približa Boga; - pač že s tem, ko človeka vodi globlje, više, v jedro resničnosti. Pot k Bogu je končno pot v globino človeka. Tam, v najglobljem jedru biti, je človek eno z Bogom. Pot kulture, zlasti njene zlahtne veje - umetnosti, je kar nekaka ‘bližnjica’ k Bogu; izraža namreč in odkriva brezmejne razsežnosti v stvareh in dogodkih. Kocbek je nekje zapisal, da je “lepota sestra svetosti” - nekdo pride do ‘svetosti’ z različnimi duhovnimi vajami, dobrodelnostjo, morda z žrtvovanjem življenja za druge, nekdo drugi pa po poti umetnosti (ki seveda vključuje človekovo osebno integriteto!), in ta ga pripelje do énosti vsega, do Lepote same; tja, kjer besede, kot so Lepota, Mir, Ljubezen, Bog, pomenijo eno in isto in jih lahko med seboj zamenjujemo.

Tja, v ta svet neskončne lepote Duha, v ljudno vabljen, o človek - tudi po kulturnem udejstvovanju!

Franc Slobodnik

smo v pogovoru pojasnili razloge našega obiska, predstavili razmere v naši deželi in prosili za pomoč in to tudi po pisnem potrdilu tudi za v bodoče dobili, smo bili priče presenetljivemu dogodku, ki ga nisem še doživel. ‘Prosim gospod, ali bi lahko blagoslovili mojo družino, preden odidete?’ Z veseljem sem to storil kar v kirundi jeziku, v katerem se sporazumevamo v misijonu z ljudmi. Dogodek, ki mi zlepa ne bo splahnel v pozabo in ga bom rad pripovedoval našim kristjanov v misijonu. Sedaj sem še bolj dojel veličino krščanskega poklica in moč neke organizacije, če stoji za njo takšna osebnost, kot je dr. Simone. Ponovna šola ponižnosti, ki jo doživimo ob velikih osebnostih. Velikih ne zaradi doseženih diplom in znanja, pač pa zaradi duhovnega bogastva in presenetljive osebne skromnosti.

In takšen je dr. Simone. Velik dobrotnik slovenskih misijonarjev v Zambiji, na Madagaskarju in sedaj prvič tudi v Burundiju. Njegovo osebno pričevanje je najboljša popotnica, ki spremlja tistih 120 kontejnerjev, ki jih vsako leto nameni otrokom v revnih deželah. To so prava prijateljstva!

Dragi rojaki! Vedno znova vas ob obiskih med vami občudujem, kako ste bili in ste še pridni. Koliko truda ste vložili v vaše skrbno in z okusom urejene domove! Kako lepo ste si uredili in mnogo časa in sredstev

vložili za oblikovanje vaših župnijskih središč, ki vas raztresene vedno zbirajo in hranijo z duhovno hrano v domačem jeziku in združujejo v eno kulturno družino, ki v drugem svetu ‘diha’ po slovensko. Hkrati ste ostali odprti za drugačnost kulture in navad dežele, v kateri ste našli svoj drugi dom in kateri so se morali še bolj odpreti vaši otroci. Včasih nam to dejstvo zada bolečine. Nekaj tiste čutimo tudi mi v misijonih, ko se nam prva domovina neusmiljeno oddaljuje in postajamo vse bolj ‘doma’ drugje. Vendar se srce ne da razpoloviti. Célo gre s človekom, pa naj bo kamorkoli. In tako je prav. Tako je šel Abraham. Ponesel je s seboj vero v živega Boga. In to je največji dar in popotnica. Dr. Simone ostaja kot človek - znamenje vere v Torontu in prav tako njegovo bogato srce. Ta plemenitost njegovega srca objema ves svet. V to presežnost Dobrete in Dobrega smo tudi mi poklicani, saj je le ta prava pot do resnične DOMOVINE - Abrahamove. Z našim obiskom in obdarovanostjo se mi zdi, kot bi ukradli del vašega srca in ga ponesli v dar našim ljudem v misijonu. Objeli ste jih, zadali trenutke sreče in veselja.

Postali so vaši, na skupni poti v Domovino. Tudi oni so zapisani v božjem Srcu! Naj gre Njemu tudi zahvala, ker še vedno plemeniti naša srca. S hvaležnostjo vas pozdravljam spet na poti domov, v Afriko.

Danilo Lisjak

Vedno optimistična in nasmejana g. Vilko (levo) in g. Danilo (desno) med svojimi

SHRANJEVANJE ARHIVSKEGA GRADIVA IZSELJENSKIH DRUŠTEV IN POSAMEZNIKOV

Cvetka Kocjančič

Konec julija 1999 je Urad republike Slovenije za Slovence po svetu in zamejstvu organiziral seminar na temo VAROVANJE ARHIVSKEGA GRADIVA SLOVENSKE DRUŠTEV PO SVETU, ki se ga je udeležilo osemnajst predstavnikov slovenskih društev iz ZDA, Kanade, Avstralije in Argentine. Namen tega seminarja je bil seznaniti slovenske društvene delavce z arhivskim delom in jih navdušiti za zbiranje arhivskega gradiva slovenskih društev in posameznikov.

Dokumentarno gradivo slovenskih izseljenskih društev ima trajni pomen za zgodovino, znanost in kulturo, tako v matični domovini, kakor tudi v državi, v kateri izseljenci živijo, predvsem pa je pomembno za društveno zgodovino in za zgodovino izseljenske skupnosti, ker bo našim zanamcem omogočalo raziskovanje in poznavanje svojih slovenskih korenin, kajti le s pomočjo dobro ohranjenih arhivov bodo lahko dokazali, kaj smo Slovenci v Kanadi naredili.

Zaradi pomanjkanja prostorov in finančnih sredstev za vzdrževanje arhivov kanadske institucije niso zainteresirane, da bi spejele arhivsko gradivo posameznih izseljenskih društev, priporočajo pa, da izseljenska društva ali izseljenske skupnosti uredijo svoje arhive.

Idealno bi bilo, če bi kanadski Slovenci kot skupnost imeli svoj arhiv, kot ga imajo rojaki v Avstraliji, ki si prizadevajo, da bi vse arhivsko gradivo avstralskih Slovencev zbrali na enem mestu, kjer bi bilo dostopno vsakomur, ki bi ga želel videti ali preučevati.

Udeležence seminarja je predvsem zanimalo, kateri arhivi v Sloveniji so pristojni za varovanje izseljenskega gradiva. Jasnega odgovora nismo dobili, ker pristojnosti posameznih arhivov še niso povsem opredeljene. Načelno pa smo si le izoblikovali

mnenje, kam kakšna stvar sodi. Zaželeno je, da se arhivskega gradiva ne deli, pač pa, da ostane skupaj v eni instituciji.

Arhiv Znanstveno raziskovalnega centra pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) - Pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti je bil leta 1963 ustanovljen Študijski center za zgodovino slovenskega izseljenstva, ki je bil zadolžen med drugim tudi za zbiranje in objavlanje izseljenskega gradiva. Njegova dejavnost je leta 1967 zamrla, leta 1982 pa je zaživel Inštitut za izseljenstvo pri SAZU, ki je nadaljeval z zbiranjem gradiva in to ZRC SAZU še vedno dela. Tudi nas v Kanadi so že obiskali nekateri predstavniki, ki so v Kanadi zbirali gradivo za svoje študije.

Arhiv Republike Slovenije - Po osamosvojitvi Slovenije je to postal državni arhiv in vanj sodi gradivo, ki ima državno vrednost, oziroma ki sodi v pristojnost države in ga morajo

Udeleženci seminarja iz Kanade

državne organizacije in institucije po določenem predpisanem obdobju, ko ga več ne potrebujejo za svoje tekoče poslovanje, predati Arhivu Republike Slovenije. Ker slovenski izseljenci spadamo v pristojnost zunanjega ministrstva, arhivsko gradivo izseljencev in njihovih društev sodi v Arhiv Republike Slovenije. Poudarek v tem arhivu je na društveni dokumentaciji. Mag. Milica Trebše-Štolfa že več kot deset let pri raznih društvih v Ontariu zbira

dokumentarno gradivo za Arhiv Republike Slovenije, tako da ima ta arhiv verjetno še najbogatejšo zbirko gradiva o kanadskih Slovencih, seveda pa se priporoča za dodatno gradivo, da bi dopolnjevali te fonde, oziroma naproša ostala društva, da mu kopijo arhivskega gradiva odstopijo.

Rokopisna zbirka v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) - Nastala je že v letu 1774 in je sprva vsebovala predvsem posamezna literarna in znanstvena dela ter pisma, v 20. stoletju pa je pridobila precej zapuščin znanih literarnih ustvarjalcev. V ta arhiv sodi v glavnem gradivo pesniške, pisateljske, literarnozgodovinske, jezikoslovne, humanistične in splošnokulturne vsebine.

Kaj vse sodi v arhivsko gradivo društev

1. Ustanovne listine društev - dokumenti v zvezi z registracijo, pravilnik in dopolnila pravilnikov.
 2. Dokumentacija v zvezi z društvenim premoženjem - kupoprodajne pogodbe, gradbena in druga dovoljenja.
 3. Načrti društvenih objektov in opreme
 4. Društvena pravila - prva uradno sprejeta pravila in vsa dopolnila.
 5. Imenik članstva, ki naj poleg imena in priimka člana po možnosti vsebuje še sledeče podatke: datum rojstva, poklic, prebivališče, kdaj se je včlanil v društvo in funkcije, ki jih ima (ali jih je imel v društvu). Ti podatki dajejo raziskovalcem večji vpogled v članstvo nekega društva, kot številčno gibanje, izobrazbo, starost.
- Imeniki članstva se vodijo po abecedi, bodisi v knjigi ali na posameznih listih v kartoteki članov.
6. Zapisniki sej odborov in pododborov, občnih zborov, meddruštvenih sestankov.
 7. Dokumentacija o volitvah s seznami članov posameznih odborov in pododborov.
 8. Letaki, plakati, so pomembni vir za zgodovino, ker vsebujejo podatke o društvenih prireditvah - proslavah, zabavah, piknikih. Če je letak oblikoval kak znan umetnik, je treba to posebej zabeležiti. Za letake lahko vodimo posebno evidenco in jih hranimo v posebni mapi.
 9. Programi dela, vabila, sporedi so prav tako propagandno gradivo in

vsebujejo podatke o društveni dejavnosti. Koristno je shraniti programe raznih prireditvev, besedilo ali posnetek svečanega nagovora, filmski posnetek prireditve, intervjuje novinarjev s člani društva, zapiske o društvu v raznih časopisih, rezultate raznih tekmovanj, spominske brošure društva.

10. Društvena korespondenca - sem sodijo vsa prejeta pisma v zvezi z društvenim delovanjem, raznimi gostovanji, meddruštvenim sodelovanjem, komunikacija s člani in z raznimi organizacijami in ustanovami v Kanadi in v domovini, prav tako pa tudi kopije odposlanih pisem.

11. Diplome in priznanja, ki jih je društvo prejelo za vestno delo ali za druge zasluge, hranimo zvite v tulcih ali v posebnih trdih mapah in jih ne smemo prepegibati. Nekatera društva jih dajo v okvir in obesijo na steno, vendar to ni priporočljivo, ker UV žarki uničujejo tak pomemben zgodovinski dokument. Če so že razobešeni po stenah, naj vsaj ne bodo izpostavljeni preveliki svetlobi.

12. Fotografije so zelo pomembno zgodovinsko gradivo društva in jih je treba skrbno hraniti, da se čimdlje ohranijo. Arhivi hranijo fotografije v posebnih papirnatih kuvertah in vodijo o njih podrobno evidenco. Pri fotografijah je pomembno navesti, kdo je na fotografiji, kdaj je bila posneta in kdo jo je posnel. Te podatke ne pišemo direktno na fotografijo (niti na hrbtno stran ne), ampak na poseben spisek, ali pod fotografije, če le-te hranimo v albumu, ki naj bo arhivske kvalitete.

13. Filmi so prav tako zelo pomembno dokumentarno gradivo društev, ki jih je potrebno shraniti za zgodovino. Ker so zelo občutljivi, veljajo za njihovo shranjevanje posebna pravila. Strokovnjaki si še niso na jasem, če je bolj primerno shraniti 8-milimeterske filme, ki so bili pred desetletji močno v uporabi, na video kasete ali na CD zgoščenke, ker praksa še ni pokazala, kako obstojne so novejšje tehnike.

14. Magnetofonski trakovi, na katerih so posnete razne društvene prireditve, intervjuji itd. so zanimivi za raziskovalce iz različnih vidikov, zato jih je potrebno skrbno hraniti. Najbolj primerne so nekovinske škatle, da se v njih trakovi ne razmagnetijo.

15. Kronike so kronološki zapisi dogodkov v zvezi z društvom in

njegovimi člani in predstavljajo bolj jasen pregled delovanja društva.

Podobno kot za društva velja tudi za razne glasbene skupine, narodnozabavne ansamble, pevske zборе, folklorne skupine, gledališča itd., če so bila le-ta kdaj samostojno registrirana ali ne.

Poleg društvenega arhivskega gradiva je za tukajšnji slovenski arhiv in za arhive v Sloveniji aktualno tudi gradivo pomembnih Slovencev, ki so se individualno uveljavili v širšem kanadskem prostoru, bodisi kot znanstveniki, pisatelji, glasbeniki, likovni umetniki, kulturniki, poslovneži itd. Ponekod je kulturnoaktivna celotna družina. Med arhivsko gradivo družin in posameznikov se štejejo sledeči dokumenti:

- korespondenca, še zlasti tista, ki je vezana na kulturno dejavnost posameznika.
- rojstni, krstni, poročni, mrliški listi
- spričevala, diplome, priznanja
- risbe, skice, dnevniki
- izrezki iz časopisov, govori, intervjuji
- fotografije, filmi in videokasete
- audio kasete, plošče, CD, magnetofonski trakovi, računalniške diskete
- članske izkaznice, dokumentacije o imetju, potovanju, hobijih
- družinski rodovnik, spomini

Kanadskoslovenska društva, ki so uradno registrirana kot neprofitne organizacije ali kot dobrodelne organizacije, morajo po kanadskih zakonih hraniti določeno društveno dokumentacijo, podobno kot zakon uravnava poslovanje društev v Sloveniji. Ni pa obvezno, da slovenska društva v Kanadi po prenehanju delovanja predajo dokumentacijo arhivu, zato se prav v takih primerih včasih izgubi vso arhivsko gradivo društva. Da bi to preprečili, se moramo prizadevati, da sami ohranimo društveno dokumentacijo, ki se jo da ohraniti, in da predložimo kopijo arhivskega gradiva pristojnim arhivom v Sloveniji.

Pravilno evidentiranje in shranjevanje društvene dokumentacije v bistvu že pripravi temelje arhivarjem, na žalost pa je pri mnogih društvih v Kanadi gradivo še neurejeno, mogoče celo že izgubljeno, ali pa je shranjeno pri nekdanjih predsednikih ali tajnikih. Nekateri se ljubosumno oklepajo tega gradiva, ker so ga kot nekdanji

funkcionarji društva pomagali ustvarjati, pri tem pa je skupnost prikrajšana za pomemben del slovenske zgodovine v Kanadi. Morda je še čas, da zberemo, kar se še da zbrati, in da gradivo shranimo na pravem mestu. To pa je zahtevno in naporno delo in zahteva precej dobre volje in pripravljenosti širšega kroga ljudi, ne samo tistih, ki smo se udeležili seminarja v Sloveniji. Naša vloga in dolžnost je, da kanadske Slovence osveščamo o pomenu arhivskega gradiva slovenskih društev in posameznikov, da jim posredujemo informacije, ki smo si jih na seminarju pridobili, in da se zavzemamo za to, da se ta pomemben delež naše izseljske zgodovine ohranja tukaj v Kanadi, kakor tudi v Sloveniji.

Mogoče se bo ob pisanju tega članka kdo zamislil, kaj bi lahko prispeval k prizadevanju za ohranjevanje arhivskega gradiva. Kadar starejši ljudje, še zlasti tisti, ki so bili aktivni v slovenski skupnosti, ali ki so se uveljavili kot posamezniki na različnih področjih umrejo, ne zavržimo stran njihovih dokumentov in fotografij, pač pa preglejmo, če so med njimi dokumenti, ki bi sodili v arhiv. Tisti pa, ki smo še sedaj aktivni pri raznih društvih, pa se moramo zavestno truditi, da bomo ohranjali vso društveno dokumentacijo, ki bo bodočim rodovom in raznim raziskovalcem slovenskega izseljenstva služila kot dokaz našega obstoja v Kanadi in našega prizadevanja za ohranjevanje slovenske kulturne dediščine. □

UČBENIK ZA SLOVENSKE OTROKE PO SVETU

Šolsko ministrstvo republike Slovenije je izdalo učbenik in delovni zvezek JESEN, iz kompleta učbenikov SLOVENŠČINA SKOZI LETNE ČASE. Avtorici sta Marjanca Klepač in Slavka Pogač. Učbenik je namenjen opismenjevanju in začetnemu učenju slovenščine kot drugega / tujega jezika za otroke slovenske narodnosti v tujini. Učbenika POMLAD in POLETJE naj bi izšla marca 2000. Avtorici sta učiteljici z večletno prakso pri poučevanju maternega jezika otrok slovenske narodnosti. Njun učbenik je izredno sistematičen, zanimiv in premišljen. Odlikuje ga dovolj obširno besedišče, kar je še posebej pomembno za učitelje, ki niso rojeni v Sloveniji. - (Večer).

ART COLONY FOR SLOVENE ARTISTS AROUND THE WORLD

In 2000, for the tenth year in a row, Slovenska izseljenska matica will in co-operation with the Maribor branch office organize the Art Colony for Slovene Artists around the World. The Colony has become a constituent part of the Srečanje v moji deželi festival. Its goal is that Slovene artists who live outside Slovenia get to know each other and their colleagues from the mother country and broaden their knowledge. The mentor of the colony will be Professor at the Faculty of Education in Maribor, Anka Krana, Ph.D.

The Colony will take place in Maribor from June 21st to July 1st. A commission will select up to ten candidates to participate. Candidates must:

- fill out the registration form and send it no later than April 15, 2000, to Slovenska izseljenska matica, Cankarjeva 1, 1000 Ljubljana, Slovenia (fax: 00386 61 125 16 73, E-mail: sim@siol.net).

- enclose with the registration form at least five photographs or slides of their work and a short biography.

Participants in the Colony will cover their travel expenses to Maribor. The organisers will cover the costs of accommodation in Maribor, materials for the Colony (paper, paints, etc.), setting up and opening of the final exhibition, and the mentor. Each participant must agree to give two works done during the Colony to the organisers.

All candidates will receive the decision of the commission regarding their participation in the Colony no later than May 15, 2000.

Registration Form

I, the undersigned

hereby register to participate in the Art Colony for Slovene Artist around the World to be held in Maribor from June 21st to July 1st, 2000. I affirm that I consent to the conditions stated by the

in memoriam

V prvih dneh tretjega tisočletja, 7. januarja, je **Janez Marentič** v 87. letu starosti odšel za zvezdo Svetih treh kraljev na praznovanje večnega Božiča.

Janez Marentič je bil rojen 5. avgusta 1912 v belokranjski vasi Gradec ob Kolpi. Po razpadu Jugoslavije l. 1941 je kot jugoslovanski vojak - vojni ujetnik živel v Nemčiji nekaj let. Ker je poznal zmote komunizma, se ni vrnil v Slovenijo temveč emigriral v Anglijo in delal na kmetiji. Tam je srečal še druge Slovence. Vsi so kmalu emigrirali v Kanado. V Torontu je kot priden in pošten oskrbnik delal v De la Salle College in se pridružil župnijski skupnosti pri Mariji Pomagaj. Mnogo let je kot cerkovnik, mežnar, oskrboval prvo slovensko cerkev v Kanadi. Tiho in skromno je bilo njegovo življenje, veliko pa njegovo srce in močna njegova vera.

Razumel je poslanstvo Cerkve in sodeloval pri mnogih akcijah, posebno misijskih. V njegovem času je cvetela Vincencijeva konferenca. Misijski kraček, ki je nasledoval Misijsko znamkarsko akcijo, še danes pomaga slovenskim misijonarjem v Afriki in drugod. Eden teh misijonarjev je Pedro Opeka, ki je prejel najvišje odlikovanje od francoske države za njegovo delo med reveži na Madagaskarju. Pokojni Janez je bil velik dobrotnik Doma Lipa, kjer je v poznih letih čakal na zadnji klic božjega pastirja.

K pogrebni maši pri Brezmadežni so prišli mnogi iz župnije Marije Pomagaj. Pogrebne obrede v cerkvi je vodil Janezov osebni prijatelj, kardinal Alojzij Ambražič, ki je s svojo navzočnostjo pokazal, da smo vsi otroci istega Očeta, ki nas pričakuje ob koncu naših zemskih dni.

Anica Resnik

V seriji Gorenjski kraji in ljudje so pri Gorenjskem muzeju v Kranju in pri kranjskem Gorenjskem glasu 20. stoletje zaokrožili z izdajo letopisa "Gorenjska 1900-2000" z zanimivim podnaslovom "Knjiga gorenjske zavesti". Glavni urednik te izredno zajetne publikacije z več kot 700 stranmi velikega formata in z ogromno črno-belimi in barvnimi ilustracijami je Jože Dežman, glavna urednica pa Leopoldina Bogataj.

organisers and request that further information be sent to my address:

Tel.&Fax:

Signature:

V Gornji Radgoni so bili množično obiskani Trstenjakovi dnevi

Uvodno predavanje dr. Antona Stresa, dekana teološke fakultete v Ljubljani, je govorilo o človeku kot bitju prihodnosti in življenju, ki ga je vredno živeti. V tem duhu so odprli Trstenjakov dom, arhitekturno in tudi drugače lep center, s skupno površino 800 kvadratnih metrov v več etažah. Vanj so Radgončani postavili tudi doprni kip svojega velikega rojaka, delo akademskega kiparja Marjana Keršiča iz Ljubljane. Slovesno mašo in blagoslovitev je opravil mariborski škof dr. Franc Kramberger. Pokojni dr. Anton Trstenjak je bil dvakratni doktor (teologije in filozofije), znanstvenik, mislec, humanist, avtor 47 knjig, in prav gotovo eden najboljših poznavalcev slovenskega značaja.

IZŠLO JE

Pri Mohorjevi družbi v Celju je pred kratkim izšel prevod knjige znanega kanadskega pisatelja Farleya Mowata z naslovom *Tista, ki prihaja po snegu*. Prevod originalne knjige SNOW WALKER je delo Irme Ožbalt-Marinčič iz Montreala. Zbirka enajstih Mowatovih črtic, novel in liričnih zapisov govori o življenju kanadskih Inuitov, živečih na področju severno-kanadske tundre, in o njihovem soočanju s civilizacijo, ki je ogrožala njihov način življenja in njihovo primitivno duhovnost. K zbirki črtic je Ožbaltova napisala poglavje o Farleyu Mowatu in njegovem delu, tako da si bodo slovenski bralci lažje predstavljali avtorjevo zanimanje in skrb za te kanadske domorodce, katerim je Mowat posvetil cel opus svojih del.

O pomenu te knjige za bralce v Sloveniji je Berta Golob takole napisala:

"Zbirka Mowatove kratke proze razgrinja pred nami drugačne resničnosti, kot smo je vajeni. Z naravo povezano prvinsko življenje Eskimov odpira bralčevo premišljevanje v več smeri. Zavedamo se trdega boja za obstanek, ki ga severna ljudstva bijejo z naravo brez kakega tarnanja nad življenjem. Prevzame nas njihova trdna vera v dobre in zle duhove in razmerje do neomajnih dejstev, kakršni sta rojstvo in smrt, ob tem pa vseobsežno prijateljsko razmerje do sočloveka, še posebno, kadar se znajde v stiski. Zdrzemo pa se ob grozljivih posledicah, ki jih v življenje Eskimov prinaša vpliv belega človeka, neke povsem druge civilizacije in kulture. Mowat eskimskih zgodb ni iztrgal iz časa, temveč je nekatere dokumentiral, in tako zaživi pred nami konkretni čas: nekaj desetletij.... Eskimska prvinskost je neprimerljiva z našimi odzivi na okolje, pa vendar je skupni imenovalec človeškost in človečnost, ki zmore tako tu kot

tam veliko odpovedi in veliko ljubezni. Kot zli duh pa se priplazi spoznanje, da je belčevo blago vseh vrst zasekalo nezaceljivo rano v deželo, kjer smrti pravijo" Tista, ki prihaja po snegu."

Z izidom knjige "Tista, ki prihaja po snegu" je Irma Ožbalt obogatila slovensko literaturo z delom svetovno znanega kanadskega pisatelja in tako omogočila slovenskim bralcem vpogled v življenje kanadskih domorodcev, kakor tudi vpogled v kanadsko literaturo.

Cvetka Kocjančič

Diplomacija za kulisami Dr. Božo Cerar

Podlistek v Delu

Pred kratkim so v ljubljanskem Delu izšli v štirinajstih podlistkih zanimivi dnevniški zapisi, ki jih je od avgusta 1990 do avgusta 1991 napisal dr. Božo Cerar, sedanji veleposlanik Republike Slovenije v Kanadi. Zapiski so izšli pod naslovom Diplomacija za kulisami in govorijo o političnih pripravah Slovencev na osamosvojitve. Dr. Božo Cerar je bil tisti čas v zveznem jugoslovanskem sekretariatu namestnik načelnika uprave za Zahodno Evropo. Med drugim zapiski poročajo o prizadevanjih dr. Cerarja za rabo slovenščine v jugoslovanski diplomaciji, o stališčih tujih diplomatov in vlad do demokratizacije posameznih jugoslovanskih republik in do morebitnega razpada Jugoslavije, kateremu sprva niso bili naklonjeni in niti niso obsodili srbskega vdora v jugoslovanski denarni sistem, pri čemer se je Srbija okoristila za 1.4 milijarde ameriških dolarjev na račun drugih republik. Vedoč, da na podporo evropskih držav, ki so po sili želele ohraniti celovitost Jugoslavije, ne morejo računati, so se pripadniki napredne slovenske demokracije pripravljali na dan X, ko se bodo vsa prizadevanja za reformiranje Jugoslavije neuspešno končala in

se bo Slovenija "prisiljena" odcepiti, piše Dr. Cerar o pripravah na osamosvojitve. Položaj za slovenske diplomate in politike se je še posebej zaostril po referendumu, na katerem so se Slovenci opredelili za osamosvojitve.

"V opisanih razmerah mi je seveda osebno zelo težko delati v ministrstvu, ki se požvižga na interese Slovenije in slovenskega naroda, je dr. Cerar zapisal 2. februarja 1991. "Sem sestavni del aparata, politike, ki je na nasprotnem bregu, in sem nemočen. Vseskozi sem mislil, da je iz takšnih ali drugačnih razlogov nekako dobro, da s kolegi zdržimo še nekoliko časa v Beogradu, da smo svojevrstne slovenske oči v ZSZZ in da po svojih močeh pomagamo pri prekonstituiranju države. Sedaj, ko sem prepričan, da se zadeve ne dajo spremeniti, da se Slovenija mora osamosvojiti, pa ne vidim nobenega smisla več, da še ostanem v Beogradu."

V Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve je bilo tisti čas triintrideset Slovencev, v diplomatsko-konzularnih predstavništvi pa še petdeset. Kot piše dr. Cerar v svojih zapiskih, je 26. junija 1991 prišel v Slovenijo na proslavo ob razglasitvi samostojnosti, potem pa naj bi se z dvema kolegoma vrnil v Beograd, da bi vzpostavili zvezo s tamkajšnjimi tujimi veleposlaniki, a jim je bila pot onemogočena. Ostal je v Sloveniji, kjer je aktivno deloval v času moratorija na Ministrstvu za zunanje zadeve, predvsem pri vzdrževanju zveze med slovenskimi oblastmi in evropskimi opazovalci. Dr. Božo Cerar je začel svojo diplomatsko kariero v Beogradu leta 1974 kot mlad pripravnik, uradno pa jo je končal 31. julija, ko se je vrnil v Beograd po delavno knjižico in predal posle, neuradno pa je zapustil Beograd 27. julija, ko je po proslavi slovenske neodvisnosti ostal v Sloveniji.

Cvetka Kocjančič

**France Prešeren:
POEMS / PESMI**

*(Mestna občina Kranj in
Mohorjeva družba, Celovec-
Ljubljana- Dunaj, 1999)*

Staršem naših kanadskih otrok in vnukov velja še posebej priporočiti to dvojezično izdajo širokega izbora Prešernovih pesmi v izvorniku in angleščini, zato znova omenjam nekaj posebnosti te lepe knjige. Slovenskim "mladenkam" in "mladeničem", ki berejo samo angleščino, bomo storili veliko kulturno uslugo, če jim naročimo ta pesniški izbor iz knjižne serije omenjenih založnic z oznako "Prešernova pot v svet" (Zvezek 4), saj jih bodo najlepše Prešernove pesmi v odličnem prevodu Toma Priestlyja in Henryja R.Cooperja ml. spremljale skozi vse življenje in jim krepile slovensko zavest, obenem pa polnile s ponosom, da imamo tudi Slovenci poeta svetovne slave.

Knjiga vsebuje okrog trideset enot iz Prešernovih "Poezij" in med njimi so v celoti prevedeni tudi znameniti naslovi, kot so napr. Sonetni venec, Krst pri Savici, Sonetje nesreče. Iz drugih delov te izredno lepo in okusno opremljene knjige (oblikovalec :Pavel Rakovec) naj omenim samo najbolj znane in med nami že od nekdaj priljubljene pesmi z naslovi Mornar, Ribič, Judovsko dekle, Nezakonska mati, Slovo od mladosti, Povodni mož, Orglar, Neiztrohnjeno srce..., in tu je kakopak prisotna tudi nepogrešljiva Zdravljica. Za nas, ki živimo s temi blagozvočnimi domačimi stihmi že od svojega otroštva dalje, bodo zanimive primerjave izvornika z angleškimi verzijami, za naš "mlajši" rod pa bo, kot je pričakovati, prevedeni France Prešeren veliko odkritje, ki utegne marsikateri kanadski Slovenki in Slovencu olepšati vsakdanjost. Ta knjiga iz Kranja in Celovca prinaša še številne druge pesnikove besedne dragulje, na koncu pa ji je priključena "Spremna beseda" Henryja

KOMENTARJI / IZJAVE

'DIPLOMACIJA JE KOT BALET'

"Pred nekaj dnevi smo s ponosom prebirali novice o tem, kako je bil dr. Danilo Türk, slovenski veleposlanik v Združenih narodih, imenovan za pomočnika generalnega sekretarja ZN Kofija Anana. Türk bo delal v oddelku za območje Evrope, Azije, Pacifika in Latinske Amerike. Profesor mednarodnega prava je prišel na enega najpomembnejših položajev v Združenih narodih, Slovenija pa je na ta način dosegla svojo doslej najvišjo funkcijo v tej organizaciji. Zunanje ministrstvo je ob veselem dogodku zapisalo: Sodimo, da ne gre le za osebno priznanje dr. Türku za delo v času mandata Slovenije kot nestalne članice varnostnega sveta, temveč tudi za odraz zaupanja slovenski zunanji politiki, ki se odraža skozi svojo prepoznavnost, kredibilnost in kompetentnost. Ocenjujemo, da gre za ponovno potrditev uspešnosti slovenske zunanje politike, na kar kažejo še posebno objektivne ocene, katere prejemamo." *Marko Jenšterle za Gorenjski glas*

"Tudi dr.Türk, ki ga bo (kot dosedanjega šefa slovenske misije pri OZN) verjetno kmalu zamenjal državni sekretar dr. Petrič, je dveletni mandat ocenil kot izjemno uspešno obdobje, v katerem se je pokazala neumestnost pomislekov o sposobnosti naše države, da bi to funkcijo kakovostno opravljala. Za tem pa vendarle stoji trdo delo, tako članov misije kot tudi vrste ljudi v zunanjem ministrstvu. Diplomacija je kot balet, je dejal, kajti na odru se ne sme videti velik napor nastopajočih."

"Že sam podatek, da je v tem času med Ljubljano in New Yorkom romalo več kot 2500 depeš, s katerimi je slovenska diplomacija usklajevala svoj nastop na odru OZN, priča o izjemno pospešeni dejavnosti na obeh straneh. Nič čudnega, saj sta bili ti dve leti vse prej kot mirno obdobje v mednarodnih odnosih-zapletalo in razpletalo se je v Iraku, Libiji, Vzhodnem Timorju in celotnem jugovzhodnem delu Evrope. Opravljeno delo pa nam ponuja osnovo za prepričanje, da bo slovenska zunanja politika izzivom kos tudi vnaprej."— *Zoran Senkovič za Dnevnik*

Popravek : V januarski številki "Glasila " je bilo napačno napisano ime znanega slovenskega diplomata, dosedanjega veleposlanika pri OZN in sedanjega pomočnika generalnega sekretarja Kofija Annana, dr. Danila Türka. Za ta svoj neogljeni "prevod" slovenske elektronske govornice, ki ima za po preglasu spremenjen samoglasnik tri hieroglifne znake, se opravičujem uglednemu slovenskemu diplomatu dr. Türku in bralcem našega časopisa. — I. D.

R.Cooperja (v obeh jezikih), napisana s posebnim ozirom na angleškega bralca, kar pomeni, da so v njej vse potrebne literarno-zgodovinske razlage s Prešernovim življenjepisom vred.

Izdaja Prešernovih "Poems / Pesmi" obsega 184 strani. Na levi so natisnjeni slovenski, na desni pa paralelni angleški teksti. Naslovnico krasita Goldensteinov Prešernov portret in faksimile njegovega rokopisa. Pesmi sta izbrala in uredila France Pibernik in Franc Drolc. Za založbo Mestne občine Kranj je podpisan dipl.org.dela Mohor Bogataj, za Mohorjevo založbo pa dipl. Ing.

Franc Kattinig. Knjiga je izšla (s finančno podporo Ministrstva za kulturo Republike Slovenije) v nakladi 1000 izvodov, od tega je 100 oštevilčenih izvodov vezanih v usnje. Tisk je opravila tiskarna Gorenjski tisk v Kranju. Obiskovalci Slovenije si bodo lahko kupili to jubilejno angleško-slovensko Prešernovo izdajo v slovenskih knjigarnah, po pošti pa jo je mogoče naročiti pri Mohorjevi družbi v Celovcu, in sicer na naslovu: Mohorjeva- Hermagoras, A-9020 Celovec / Klagenfurt, Vitringer Ring 26, Austria.

Ivan Dolenc

Finančni svetovalec

Sem slovensko govoreč finančni svetovalec, ki zastopam "Regal Capital Planners" od leta 1997. Pomagam Slovence iz južnega Ontaria s finančnimi zadevami kot so: RRSP, RRIF, "Mutual Funds", življenska zavarovanja, davki.

Če vas o tem karkoli zanima, me pokličite. Obiščem vas lahko tudi na domu.

R.E.S.P. (REGISTERED EDUCATION SAVINGS PLAN)

... Če imate otroke ali vnuke ... preberite tole.

Stroški šolanja otrok na univerzi v Kanadi so se v zadnjih destih letih povečali za 159%. Če se vaš otrok odloči za univerzo in ne stanuje doma, vas bo 4-letno šolanje stalo približno 40,500 dolarjev.

Starši lahko pomagata znižati stroške, če investirate denar v poseben sklad, ki se imenuje "Registered Education Savings Plan." Investirate lahko večjo vsoto enkrat na leto ali pa plačujete mesečno v sklad. Čeprav ta denar ni oproščen davka, se naložba obrestuje in potem to lahko investirate kamorkoli hočete.

R.E.S.P. 'deluje' takole:

- Za vsakega otroka lahko vložite v R.E.S.P. do 4 tisoč dolarjev na leto.
- Ta naložba je tudi pogoj za 20% "Canada Education Savings Grant", kar pomeni, da lahko dobite letno do \$400 in jih dodate k vaši naložbi R.E.S.P.
- Denar v tej naložbi "raste" in je oproščen davka, vse dokler ga ne dvignete.
- "Vrsto naložbe" si izberete sami z vašim finančnim svetovalcem.
- Ko denar dvignete iz R.E.S.P. za plačilo za šolanje na univerzi ali kolegiju, otrok plača davek od zaslužka na investicijo. Tega davka je zelo malo, ker večina študentov zelo malo zasluži.
- Največ \$42,000 lahko prispevate v R.E.S.P. v 21 letih.
- V R.E.S.P. imate lahko osebno naložbo, ali pa družinsko, če investirate za več kot enega otroka v družini.

Stan Konda

REGAL
CAPITAL
PLANNERS
LTD.

Stan Konda
Financial Consultant
Tel: (905)670-3422
Fax: (905)670-3121

INVESTMENT FUNDS, - INSURANCE SERVICES -
RRSP - RRIF TAX & ESTATE PLANNING

pisma bralcev

Dear editor,

Rarely is the fact recognized by the media that, besides enduring anti-white sentiment from non-whites, white people are also known to be bigoted and evil toward other "whites". A good example is that of the Canadian peacekeepers who verbally, physically and sexually abused Bosnian patients and nurses at a Bosnian hospital during the Balkans war — inhumane conduct for which, unlike that of the Haiti peacekeeping and Somalia-mission Canadian Airborne missions, nobody has been disciplined.

Another example is that experienced by a close Slovenian relative of mine, and other Eastern European immigrants to Canada just like him.

Ever since he — who's officially categorized as "white" — immigrated to Canada in 1951, he has had to deal with bigotry against him due to his thick accent.

Some years ago, as a labourer in the resource industries, he — unlike the fluent-English-speaking labourers — was often selected to carry out the very dangerous tasks at hand, but he stood his ground and refused. He was also referred to as, among other things, a "f—g DP [displaced person]" — a label that was typically given to the many "undesirables" such as him.

On another occasion, he was told by a white police detective that he, the detective, does not care much for people of my relative's ethnicity — "you people are all the same", he said — and therefore the detective refused to deal with him.

Furthermore, I myself recall an incident in which I overheard an Oriental-Canadian say that members of my relative's race are "all the same".

Regardless of all this, he, in our affirmative action day and age, is still erroneously classified as both a white male and a member of an "advantaged group".

Sincerely,

Frank G. Sterle, White Rock, B.C.

Uredniški odbor Glasila kanadskih Slovencev se iskreno zahvaljuje vsem spodaj objavljenim naročnikom Glasila za prostovoljne denarne prispevke v naš tiskovni sklad:
Henri Novak, Frank Urbančič, John Kristan, Bros Novak, Tone Seljak, Leander Škof, Frank Steržaj, Josephine Pfeifer in Rudolf Susel.
(Sprejeto do izida Glasila. Ostali prihodnjic.) — Uredništvo

Iz VELIKE PRATIKE

Marec

Suščev prah in kup zlata-
iste vrednosti oba.

Sušca veliko megle,
dobro leto nam daje.

Sv. Jedert (17.) lepa
dobro letino obeta.

Sv. Jožef lep in jasen,
dobre letine prerok prijazen.

Če da Rupert (27.) lepe dni,
se seno lahko suši.

Čenjeni,

K svojemu čeku za naročnino dodajam čestitke novemu uredniškemu odboru v upanju, da bo ostala sedanja vsebina in književna raven Glasila na isti višini tudi v bodoče.

Čeprav nočem začeti nove "črkarške vojne" glede vprašanja, če je v angleščini bolj pravilno "Slovenian" ali "Slovene", bi želel, da uredniški odbor končno odloči in dosledno uporablja "Slovenian" v vaši publikaciji (The voice of Canadian Slovenians). Čeprav je teoretično "Slovene" sprejeta angleška alternativa za besedo "Slovenec", vendar ima "Slovene" (kakor "nigger") v angleščini poniževalen prizvok (podobno kot "windish" v nemščini). Zato tudi nisem spremenil svojega imena v "Scoff".

Bralce Glasila, ki so maturirali na Klasični gimnaziji v Ljubljani, bo verjetno zanimalo, da je tam izšla knjiga v foliju pod naslovom LJUBLJANSKI KLASIKI 1563 — 1965. Ta zbornik ima 725 strani in tudi imena 6731 maturantov v dobi štirih stoletij. Med odličnjaki sta omenjena tudi Zhop Mathias (1814) in Prescheren Franciscus (1819). Zbornik je izšel v samozaložbi koncem leta 1999, ob stoletnici zgradbe ljubljanske Klasične gimnazije. Posvečen je profesorjem, ki so s širino humanistične vzgoje vtisnili neizbrisni pečat našemu znanju, delovnim navadam in značaju.. Glavni namen te publikacije je podpreti gibanje za uvedbo popolnega osemletnega klasičnega študija, ki ga je LRS uradno ukinila leta 1958.

Leander Škof, Toronto, Ontario

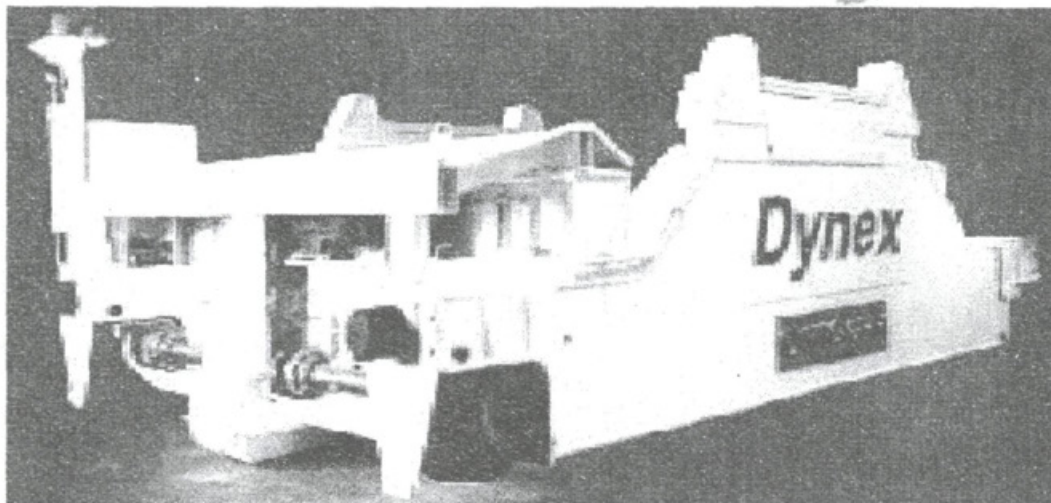
Titan

2300 Forbes Street, Whitby, Ontario Canada L1N 8M3

Tel: 905 721 1200 Fax: 905 721 1204

Website: <http://www.dynexeng.com>

Email: pkoslik@dynexeng.com

Turnkey Steel Mill Equipment

ROCKWOOD OPTICAL

owner:

MARJAN MOZETIČ

- Eye Examinations Arranged
- Laboratory on Premises
 - Lenses Duplicated
 - Prompt Service
 - Repairs

Rockwood Mall
4141 Dixie Road, Missisagua
Tel: 625 6444

LEADERSHIP
MANAGEMENT
CANADA INC.

Mastering Leadership Frank J. Kreze

President Licensee

e-mail: fkreze@bar.imag.net
Pager:
4163185821@pcs.cantelatt.com

192 Park Avenue
Holland Landing, Ontario
L9N 1J7

Miro or Peter Rak
will be happy to discuss
with you all the
characteristics of Diamonds
and other precisius stones.

Alderwood Plaza
857 Browns Line
Etobicoke, ON, M8W 3V7
Phone: (416) 255-4429

KULINARIKA

Kuminove pogačice

Potrebujemo 1 strok česna, 30dag krompirja, 30 dag moke, 1/2 vrečke pecilnega praška, 2 žlički olivnega olja, 2 žlici kumine, 3 dag nastrganega parmezana in 1 jogurtov kozarček mleka, po možnosti pa še žličo ali dve sesekljanega drobnjaka.

Krompir narežemo na drobne koščke ter skupaj s strtim česnom in malo vode dušimo do mehkega. Česen odstranimo, krompir pa ocedimo in malce pretlačimo. Dodamo še preostale sestavine, prihranimo le zvrhano žličo

parmezana. Testo na površini, pouti z moko, narahlo pregnetemo, da postane gladko, nato ga zvaljamo na 2 cm debelo in zrežemo z manjšim okroglim obodom. Pogačice preložimo na pomaščen pekač, potresemo s parmezanom in pečemo v zelo vroči pečici približno 20 minut, da narastejo in porjavijo.

HUMOR

Neka starejša gospa pride na banko, kjer mora podpisati ček.

"Kako pa naj to naredim?"

"Čisto preprosto gospa: podpišite se tako, kot to naredite na koncu pisma!"

"Prav:" "Poljublja vas teta Neža!"

"Očka, danes sem videl štiri muhe. Dve sta bili ženskega, dve pa moškega spola."

"Kako pa si ugotovil njihov spol?"

"Dve sta se gledali na ogledalu, dve pa sta zlezli v pivsko steklenico!"

Prometni policist ustavi drveč avto in vpraša voznico:

"Le kako morete z devetdesetimi drveti skozi naselje?"

"Oprostite, tako stara sem videti samo zaradi klobuka, ki ni več v modi."

GRADBENO PODJETJE JOE KASTELIC LIMITED

KVALITETA,
KI JI VSEKAKOR
LAHKO ZAUPATE

TEL: (416) 255-2085 HOME: (905) 2715538 770 BROWNS LINE TORONTO, ONT. M8W 3W2

**MIHAEL
ACTION
INTERNATIONAL**

**MEC
GROUP
LIMITED**

MIHAEL LUZAR

TEL: 905-271-0672

OR: 416-737-6813

FAX 905-271-7383

IN SLOVENIA: 011-386-68-848-50

E-Mail: mihael@ihome.com

REPRESENTING ALL RHEEM PRODUCTS
IN SLOVENIA AND REPUBLICS OF
FORMER JUGOSLAVIA WE PROVIDE
DESIGN AND INSTALLATION OF ALL
TYPES AND SIZES OF HVAC SYSTEMS -
INDUSTRIAL / RESIDENTIAL / COMMER-
CIAL / INSTITUTIONAL / SPECIALIZED
FACILITIES - EQUIPMENT CAN BE
PURCHASED AND ARRANGED FROM
CANADA OR SLOVENIA

WHIZ - A - TOP LINEN

OWNED AND OPERATED BY THE
GRBAVAC FAMILY

LINENS FOR ALL OCCASIONS. LARGE VARIETY OF COLOURS.

LET US HELP MAKE YOUR EVENT COMPLETE

142 STAPELTON AVE.

HAMILTON, ON. L8H 3N8

TEL: 905 545 1316 FAX: 905 545 7869

WATS 1-800-263-8623

Condu Electric
Industrial, Commercial & Institutional

John Recel EI5513

105 Riverhead Drive
Etobicoke, Ontario
M9W 4H1

Tel: 416 741 7374
Fax: 416 741 7372
Pager: 416 331 3641

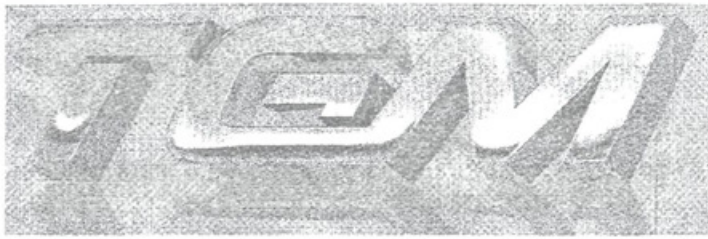
Anthony Klemencic
B.Sc., LL.B.

SLOVENSKI ODVETNIK

Tel: (416) 251-5281

Fax: (416) 251-0029

332 Browns Line
Toronto, M8W 3W2

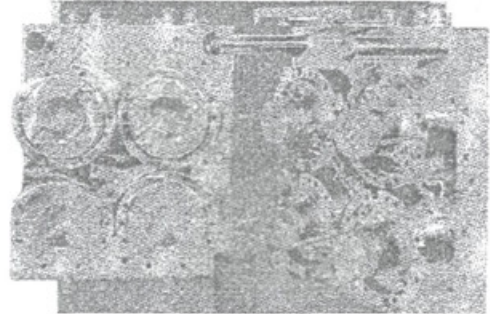

TOP GRADE MOLDS, LTD

President:

Joe Slobodnik

929 Pantera Drive
Mississauga, Ontario
Canada, L4W 2R9
Phone: 905/625-9865
Fax: 905/625-5417
e-mail: tgm@topgrademolds.com
Website: www.topgrademolds.com

Quality since 1964

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

JANEZA E. KREKA

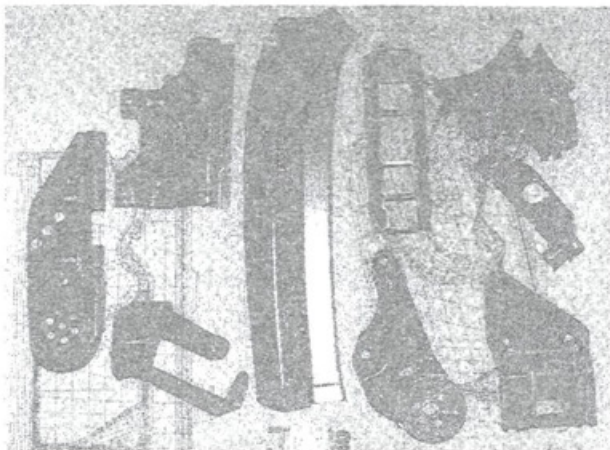
747 Brown's Line
Etobicoke, ON, M6W 3V7
Tel. (416) 252-6527
636 Euclid Ave. Toronto
ON. M6G 2V9

VSE BANČNE USLUGE NUDIMO POD IZREDNO KONKURENČNIMI POGOJI.

J.M. DIE Limited
909 Pantera Drive
Mississauga, Ontario
L4W 2R9

Tel: 905 625 9571
Fax: 905 625 2855

CUSTOM MANUFACTURES OF METAL STAMPING DIES

Complete engineering design and manufacturing for metal parts and tooling

Fully computerized technologically advanced CAD, CAM and CNC machinery

Production machinery up to 500 tons and 72x120" capacity

President: Joe Skof

Toronto

4. marec

Slovensko letovišče, Pustni banket na 739 Browns Line

12. marec

Župnija Brezmadežne, Misijonska tombola

25. marec

Kanadski slovenski kongres, Občni zbor na 739 Browns Line

26. marec

Nastop igralske skupine Lipa Park, St. Catharines na
739 Browns Line

1. april

Kanadski slovenski kongres - Občni zbor - Dom Lipa

9. april

Novi rod, Otroški koncert na 739 Browns Line

Hamilton, Kitchener, Niagara

4. marec

Sv. Gregor - Pustovanje

4. marec

Slovensko Kulturno Društvo Sava Kitchener - Lovski banket

5. marec

Župnijska katoliška ženska zveza - Letni bazar

19. marec

Slovensko društvo sv. Jožefa Hamilton - Letni banket

25. marec

Društvo Lipa Park - Banket

25. marec

Bled - Lovski in ribiški banket

2. april

Lipa Park - Občni zbor

8. april

Bled - Prireditev

9. april

Bazar - Katoliška ženska zveza pri sv. Gregorju Velikem

23. april - VELIKA NOČ

29. april - Slovenski Park - Vinski sejem

29. april - Kulturno društvo Triglav - Občni zbor

30. april - Sv. Gregor Veliki - Župnijski banket

GREEN ACRES MOTEL

1303 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, ON
L5E 1G5
Tel: (905) 278-6910

West Side Toronto
Adjacent to Downtown Toronto
Via Expressways

FAMILY MEAT & DELICATESSEN

Na razpolago imamo vse vrste domačih izdelkov, prekajeno meso, po naročilu odojčke, pečene na ražnju.

Za najboljšo postrežbo sta na voljo:
Mary ali Richard

278 Brown's Line
Toronto, ON, M8W 3T5
416 255-1098

Zobni zdravnik**Dr. A. P. Kačnik**

Rosedale Medical Centre,
600 Sherbourne St., Suite 401
(Bloor-Sherbourne subway)
Toronto, ON, M4X 1W4

Tel: 416.922.1161

ROCK GARDEN CAFÉ

OWNER:
BORIS MOZETIC

760 BRANT STREET
BURLINGTON, ONT.
905 / 632-8465

P. I. CONSTRUCTION

IVAN PEZDIREC

GENERAL RENOVATION
COMMERCIAL AND RESIDENTIAL
LATING DRYWALL
ACOSTING CEILING TILES

PAGER: (416)600-2909
FAX: (905) 625-2990

1139 TALKA CR. MISSISSAUGA ON, L5C 1B1